

Charles BUKOWSKI

**Căpitanul e dus cu pluta
și marinarii
au fugit cu vasul**

Charles BUKOWSKI

**Căpitanul e dus cu pluta
și marinarii
au fugit cu vasul**

Traducere din limba engleză și note
de Cristian Neagoe

POLIROM
2022

Charles Bukowski, *The Captain is Out to Lunch and the Sailors Have Taken Over the Ship*

Copyright © 1998 by Charles Bukowski
All rights reserved

© 2022 by Editura Polirom, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-9318-4

ISBN PDF: 978-973-46-9319-1

ISBN print: 978-973-46-9133-3

Coperta: Radu Răileanu

Foto copertă: © Getty Images/Ulf Andersen

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

28/08/1991 23:28

Zi bună la curse, am fost al naibii de aproape să-i las în curu' gol.

Totuși, de la un punct încolo te plictisești chiar și când câștigi. Sunt alea 30 de minute de așteptare dintre curse, timp în care viața ți se scurge în neant. Acolo, oamenii arată cenușiu, ca niște preșuri uzate. Și io-s acolo, cu ei. Dar unde aș putea să merg în altă parte? La un muzeu de artă? Să stau în casă și să bat într-o doară la mașina de scris? Aș putea purta o mică eșarfă. Mi-amintesc de un poet care obișnuia să treacă pe la mine îmbrăcat ca ultimul boschetar. Nasturi lipsă la cămașă, borală pe pantaloni, păr în ochi, șireturi desfăcute. Dar purta la gât o eșarfă lungă de care avea grijă să fie mereu curată. Asta semnala faptul că era poet. Cum scria? Nici n-are rost să-ntrebi...

Am ajuns acasă, am făcut o baie în piscină, apoi m-am dus la spa. Mi-e sufletul în pericol. A fost așa dintotdeauna.

Stăteam cu Linda pe canapea, noaptea cea bună și întunecoasă cobora peste noi, când se aud bătăi în ușă. S-a dus Linda să deschidă.

— Hank, hai până încoace...

M-am dus la ușa în picioarele goale, doar cu halatul pe mine.
Un tânăr blond, o tânără grasă și o fată așa și așa.

— Vor un autograf de la tine...

— Nu primesc lume, le-am spus.

— Nu vrem decât un autograf, a zis blondul, apoi jurăm că nu ne mai întoarcem niciodată.

După asta a început să chicotească. Și se ținea de cap. Fetele doar se holbau.

— Dar n-are nici unul din voi un pix sau măcar o foaie de hârtie, am zis eu.

— A, a spus blondul. O să revenim cu o carte! Poate într-un moment mai potrivit...

Halatul. Picioarele goale. Puștiul și-o fi zis că-s excentric. Poate că eram.

— Să nu veniți dimineața, le-am spus.

Am văzut că dădeau s-o ia din loc și am închis ușa...

Acum sunt aici, sus, și scriu despre ei. Trebuie să fii un pic dur cu ăștia, altfel încep să-ți dea târcoale. Am avut niște experiențe îngrozitoare tot încercând să blochez ușa aia. Sunt atât de mulți care cred că, într-un fel sau altul, o să-i inviți înăuntru și-o să bei cu ei toată noaptea. Prefer să beau singur. Un scriitor nu datorează nimic nimănui. Îi este dator numai scrisului lui. Nu datorează nimic cititorului, cu excepția paginii tipărite care trebuie să fie disponibilă. Și mai nasol, mulți dintre ăia care ciocănesc la ușa nici măcar nu-s cititori. Au auzit și ei ceva. Cel mai bun cititor, cel mai bun om e cel care mă recompensează cu absența lui.

29/08/1991 22:55

Slab la curse azi. Viața mea futută atârând de un cârlig. Sunt acolo zilnic. În afară de angajați, nu văd pe nimeni în fiecare zi acolo. Probabil că sufăr de vreo maladie. Saroyan¹ a pierdut și pielea de pe el la curse, Fante², la poker, Dostoievski, la ruletă. Și chiar nu e vorba de bani până nu rămâi fără ei. Aveam odată un prieten cartofor care mi-a zis: „Nu-mi pasă dacă pierd sau câștig, vreau doar să joc“. Eu respect banii ceva mai mult. Mi-au lipsit mai toată viața. Știu ce-i aia să dormi pe o bancă în parc, știu cum sună ciocănitul proprietarului la ușă. Nu-s decât două lucruri în neregulă cu banii: să ai prea mulți sau să ai prea puțini.

Probabil c-o să fie mereu ceva acolo cu care o să vrem să ne torturăm. Iar la curse simți ce simt ceilalți, întunericul deznădăjduit, cât de repede își bagă picioarele și renunță. Mulțimea de la curse e lumea la scară mică, viața luptându-se cu moartea și pierzând. În cele din urmă, nimeni nu câștigă, căutăm doar un răgaz, o clipă la adăpost de lumina orbitoare. (Căcat, capătul aprins al țigării tocmai m-a ars la deget în timp ce meditam la lipsa asta de sens. Asta m-a trezit, m-a scos din starea asta de Sartre în mizerie!) La dracu', avem nevoie de umor, trebuie să râdem. Altă dată râdeam mai mult, făceam mai

multe chestii, mai puțin treaba cu scrisul. Acum, scriu și scriu și scriu. Cu cât îmbătrânesc, cu atât scriu mai mult. Dansând cu moartea. Un spectacol pe cînste. Mi se pare marfă de calitate. Într-o zi vor zice „Bukowski e mort“ și atunci mă vor descoperi cu adevărat și o să lipească afișe cu mutra mea pe nenorociții de stâlpi de iluminat. Și ce? Nemurirea-i invenția stupidă a celor care trăiesc. Vezi ce fac cursele de cai? Fac frazele să curgă. Fulger și șansă. Ultimul trîl al mierlei. Orice spun sună bine fiindcă atunci cînd scriu, risc. Prea mulți sunt excesiv de prudenți. Studiază, predau și eșuează. Convenția le stinge focul.

Mă simt mai bine acum, aici, sus, la etaj, cu Macintoshul. Prietenul meu.

La radio e Mahler, curge cu atîta ușurință, riscă atît de mult. Uneori ai nevoie de asta. Apoi trimite în luptă crescendouri puternice. Mulțumesc, Mahler, mă împrumut de la tine și n-o să pot să-ți plătesc vreodată datoria.

Fumez prea mult, beau prea mult, dar nu pot să spun că scriu prea mult. Pur și simplu vine, iar eu cer mai mult, și se întîmplă. Și se împletește cu Mahler. Uneori mă opresc dinadins. Îmi zic, stai un pic, du-te și te culcă sau uită-te la cele nouă pisici ale tale sau stai cu nevastă-ta pe canapea. Ba ești la curse, ba ești cu Macintoshul. Și-atunci mă opresc, trag frîna de mână, parchez hîrbul. Au scris unii că textele mele i-au ajutat să meargă mai departe. M-au ajutat și pe mine. Scrisul, caii, cele nouă pisici.

Am sus aici un mic balcon, ușa e deschisă și văd prin ea farurile mașinilor de pe Harbor Freeway sud. Nu se termină niciodată. Fluxul ăla de lumini, iar și iar. Toți oamenii ăia. Oare ce fac? La ce se gîndesc? O să murim cu toții, unul câte unul. Ce mai circ! Numai gîndul ăsta și ar trebui să fie suficient să ne

facă să ne iubim unii pe alții. Dar n-o face. Suntem terorizați și aplatizați de banalități, ne lăsăm înghițiți de nimicuri.

Dă-i înainte, Mahler! Ai făcut din noaptea asta un miracol. Nu te opri, nenorocitul! Nu te opri!

1. William Saroyan (1908-1981), scriitor american de origine armeană, câștigător al Premiului Pulitzer pentru Dramaturgie (1940) și al unui Premiu Oscar (1943) pentru scenariul adaptat după romanul său *Comedia umană*, care a stat la baza filmului omonim.
2. John Fante (1909-1983), scriitor american reprezentativ pentru Los Angelesul Marii Crize din 1929, unul dintre autorii preferați ai lui Charles Bukowski.

11/09/1991 1:20

Ar trebui să-mi tai unghiile. De câteva săptămâni mă dor picioarele. Știu că e de la unghii, totuși nu-mi găsesc timp să le tai. Lupt mereu pentru fiecare minut, n-am vreme de nimic. Sigur, dacă aș putea să mă țin la distanță de curse, aș avea o grămadă de timp. Dar întreaga mea viață a fost o luptă pentru o oră, doar o oră în care să pot face ce poftesc. Mereu a apărut câte ceva care să-mi stea în cale, să nu mă lase să ajung la mine însumi.

Ar trebui să fac un efort uriaș ca să-mi tai unghiile în seara asta. Da, știu că sunt oameni care mor de cancer, sunt oameni care dorm pe stradă în cutii de carton, iar eu trăncănesc despre tăiatul unghiilor de la picioare. Chiar și așa, probabil că sunt mai aproape de viața reală decât vreun trântor care se uită la 162 de meciuri de baseball pe an. Am trecut prin iadul meu personal, mă aflu încă în iadul meu, nu mă simt superior. Faptul că sunt în viață la 71 de ani și trăncănesc despre unghiile de la picioare e suficient de miraculos pentru mine.

I-am citit pe filozofi. Sunt niște indivizi tare bizari, amuzanți și frenetici, tipi care riscă. Vine Descartes și zice: băieții ăștia au debitat numai rahaturi. El susținea că matematica e modelul pentru adevărul absolut și autoevident. *Mecanism*. Apoi, a venit

Hume cu atacul lui asupra validității cunoașterii științifice cauzale. După care vine Kierkegaard: „Îmi bag degetul în existență – nu miroase a nimic. Eu unde sunt?“. După aia a venit și Sartre care a susținut că existența e absurdă. Îi ador pe băiețașii ăștia. Au zguduit lumea. Nu i-a durut capul gândind așa? Nu-i așa că le-a ieșit printre dinți, vuind, un aflux de întunecime? Când ieși oamenii ca ăștia și-i pui lângă cei pe care îi văd mergând pe stradă sau mâncând într-o cafenea ori apărând la televizor, diferența e atât de mare încât simt că ceva se smucește în mine și mă lovește în vintre.

Probabil că n-o să-mi tai unghiile în seara asta. Nu-s nebun, dar nici nu-s întreg la cap. Ba nu, s-ar putea să fiu totuși nebun. În orice caz, azi, când se luminează de ziuă și când se face două după-amiaza, o să fie prima cursă din ultima zi de întreceri de la Del Mar. Am pariat în fiecare zi, la fiecare cursă. Cred c-o să mă culc acum, cu unghiile mele ca niște lame înfipite în așternuturile cele bune. Noapte bună.

12/09/1991 23:19

Fără curse azi. Mă simt ciudat de normal. Acum îmi dau seama de ce Hemingway avea nevoie de luptele cu tauri. Puneau lucrurile în perspectivă, îi aminteau unde se afla și ce era. Câteodată uităm. Ne plătim facturile la gaze, schimbăm uleiul la mașină etc. Cei mai mulți nu sunt pregătiți pentru moarte, a lor sau a oricui altcuiva. Îi șochează, îi îngrozește. E ca o mare surpriză. La dracu', n-ar trebui să fie niciodată o surpriză. Eu îmi port moartea în buzunarul stâng. Câteodată o scot și vorbesc cu ea: „Bună, iubire, ce mai faci? Când vii după mine? O să fiu pregătit“.

N-ai de ce să jelești când vine moartea. Nu mai mult decât ai motive să bocești atunci când crește o floare. Nu moartea e oribilă, ci viețile pe care oamenii le trăiesc sau nu până când mor. Nu-și prețuiesc viețile, se pișă pe ele. Se cacă pe ele fără nici o jenă. Idioți. Se concentrează prea mult pe futut, filme, bani, familie, futut. Au mințile pline de vată. Înghit treaba cu Dumnezeu fără să gândească, înghit ideea de patrie fără să gândească. Curând, uită de tot să gândească, îi lasă pe alții s-o facă în locul lor. Creierii le sunt umpluți cu vată. Arată urât, vorbesc urât, merg urât. Pune-le marea muzică a lumii

compusă de-a lungul secolelor și ei n-or s-o audă. Moartea celor mai mulți oameni e o farsă. Nu mai are ce să moară în ei.

Vedeți, am nevoie de cursele de cai, altfel îmi pierd simțul umorului. Dacă e un lucru pe care moartea nu-l poate suporta, acela e să râzi de ea. Un hohot de râs adevărat răstoarnă și cele mai nasoale pariuri puse împotriva ta. N-am mai râs de vreo trei sau patru săptămâni. Ceva mă mănâncă de viu. Mă scarpin, mă întorc, mă uit în jur, încerc să-l dibuiesc. Vânătorul e deștept. Nu-l poți vedea. Sau n-o poți vedea.

Calculatorul ăsta trebuie să se întoarcă în service. N-o să intru în detalii. Într-o zi o să știu mai multe despre calculatoare decât calculatoarele însele. Dar, în momentul ăsta, mașinăria asta mă disperă.

Știu doi editori care se simt extrem de ofensați de calculatoare. Am două scrisori în care-și revarsă mânia la adresa calculatorului. Am fost surprins de tonul amar al scrisorilor lor. Și de cât sunt de puerile. Îmi dau seama că nu scrie calculatorul în locul meu. Dacă ar putea, nu mi-aș dori s-o facă. Se lungiseră prea mult amândoi. Implicația fiind că mașinăria n-ar fi bună pentru suflet. Ei bine, puține lucruri sunt. Dar eu țin la confort. Dacă pot să scriu de două ori mai mult și calitatea rămâne aceeași, atunci prefer calculatorul. Când scriu, zbor. Când scriu, produc incendii. Când scriu, scot moartea din buzunarul stâng, o azvârl de perete și o prind când ricoșează.

Oamenii ăștia au impresia că trebuie să fii mereu pe cruce, sângerând, ca să ai suflet. Te vor pe jumătate nebun, salivând pe gulerul cămășii. Mi-a ajuns de câtă cruce am avut parte, mi-am făcut plinul. Dacă pot să nu stau sus pe cruce, am suficient combustibil să merg mai departe. Prea mult. Lasă-i pe ei să se

urce pe cruce, o să-i felicit. Dar nu suferința creează literatură, scriitorul o face.

În fine, înapoi în service cu ăsta și când ăia doi editori o să-mi vadă textele bătute la mașină din nou, o să zică, aaa, Bukowski și-a recăpătat sufletul. Marfa asta e de mult mai bună calitate.

Ei bine, ce ne-am face fără editorii noștri? Sau, și mai bine, ce s-ar face ei fără noi?

13/09/1991 17:28

E închis la curse. Nu se pot face pariuri inter-hipodromuri cu Pomona. Dracu' să mă ia dac-o să conduc până acolo pe căldura asta infernală. Probabil că o să sfârșesc la cursele de noapte din Los Alamitos. Calculatorul s-a întors iar de la reparat, dar nu-mi mai corectează ortografia. Mi-am prins urechile în mașinăria asta încercând să-i dau de cap. O să trebuiască, probabil, să sun la service, să-l întreb pe tip: „Și-acum ce fac?“. Iar el o să-mi răspundă ceva de genul: „Trebuie să transferați documentul de pe dischetă pe hard disk“. Și toată treaba o să se termine, probabil, cu mine ștergând tot de pe-acolo. Mașina de scris stă în spatele meu și zice: „Uite, încă sunt aici“.

Sunt nopți în care camera asta e singurul loc unde îmi doresc să fiu. Totuși, mă trezesc aici și mă simt ca o păstaie seacă. Știu că aș putea să dezlănțui iadul pe pământ, să fac cuvintele să danseze pe ecranul ăsta dacă m-aș îmbăta, dar trebuie s-o iau pe sora Lindei de la aeroport mâine după-amiază. Ne face o vizită. Și-a schimbat numele din Robin în Jharra. Pe măsură ce înaintează în vârstă, femeile își schimbă numele. Multe dintre ele, vreau să zic. Cum ar fi dacă ar face asta un bărbat? Mă vedeți dând cuiva un telefon și spunându-i:

— Hei, Mike, Tulip la telefon.

— Cine?

— Tulip. Ex-Charles, actualmente Tulip. Nu voi mai răspunde de acum încolo la numele de Charles.

— Du-te-n pula mea, Tulip.

Mike închide...

E foarte straniu să îmbătrânești. Principala chestie e că trebuie să-ți tot repeți: sunt bătrân, sunt bătrân. Te vezi în oglindă în timp ce cobori cu liftul, dar nu te uiți direct, îți arunci o scurtă privire piezișă, un zâmbet prudent. N-arăți așa de rău. Cam ca o lumânare prăfuită. Aia e, dă-i încolo pe zei, dă-l naibii de joc. Ar fi trebuit să fii mort încă de acum 35 de ani. Ce sen-tâmplă acum e doar ceva scenografie-n plus, încă niște priviri aruncate pe furiș la spectacolul de groază. Cu cât un scriitor e mai bătrân, cu atât ar trebui să scrie mai bine. A văzut mai multe, a îndurat mai multe, a pierdut mai mult, e mai aproape de moarte. Țsta e cel mai important avantaj. Și există mereu o pagină nouă, pagina aceea albă, 8 și jumătate pe 11¹. Pariul rămâne. Apoi, îți amintești mereu câte-o vorbă sau alta pe care au zis-o ceilalți băieți. Jeffers²: „Înfurie-te pe soare“. Ce minunat. Sau Sartre: „Infernul sunt ceilalți“. Punct ochit, punct lovit. Nu sunt niciodată singur. Cel mai bun lucru e să fii singur, dar nu chiar singur.

La dreapta mea, radioul se căznește să-mi aducă și mai mult din marea muzică clasică. Ascult câte trei sau patru ore pe noapte din muzica asta în timp ce fac alte lucruri, sau când nu fac nimic. E drogul meu, mă spală de rahaturile adunate de-a lungul zilei. Compozitorii clasici au efectul ăsta asupra mea. Poetii, romancierii, scriitorii de proză scurtă, nu. O gașcă de farsori. Scrisul are ceva care-i atrage pe farsori. Ce anume? Scriitorii sunt cel mai dificil de înghițit, pe pagină sau în

persoană. Și sunt chiar mai răi în persoană decât pe pagină, ceea ce e curat nasol. De ce zicem „curat nasol”? De ce nu „murdar nasol”³? Ei bine, scriitorii sunt curat nasoi și murdar nasoi. Și adorăm să ne vorbim de rău unii pe alții. Uită-te la mine.

Că veni vorba de scris. Scriu, în mare, la fel ca acum 50 de ani. Poate un pic mai bine, dar nu cu mult. De ce a trebuit să ajung la 51 de ani ca să-mi pot plăti chiria din scris? Adică, dacă am dreptate și scrisul meu nu-i diferit, de ce a durat atât? A fost nevoie să aștept ca lumea să mă ajungă din urmă? Iar acum, dacă m-a ajuns, eu unde mă aflu? Nu-s tocmai în formă. Aia e. Dar nu cred că m-am prostit de la puținul noroc pe care l-am avut. Oare un idiot își dă seama vreodată că e idiot? Dar sunt departe de a fi mulțumit. E ceva în mine ce nu pot controla. Nu pot să trec niciodată cu mașina peste un pod fără să mă gândesc la sinucidere. Nu pot niciodată să mă uit la un lac sau la un ocean fără să mă gândesc la sinucidere. Nu vreau să zic că o țin langa exagerat cu asta. Dar mă trăsnește așa: SINUCIDERE. Ca o lumină care se aprinde. În întuneric. Faptul că există un afară te ajută să rămâi înăuntru. Înțelegi? Altfel, n-ar exista decât nebunie. Iar asta n-are nici un haz, frate. Și oricând îmi iese un poem bun, asta-i încă o cârjă care mă ajută să merg mai departe. Nu știu ce fac alții, dar eu, când mă aplec dimineața să-mi pun pantofii, mă gândesc: „Doamne, Dumnezeuule, ce mai urmează acum?”. Mi-o fur de la viață, nu ne înțelegem bine. Trebuie să iau bucățele mici din ea, nu pe toată odată. E ca și cum ai înghiți căldări întregi de rahat. Nu mă surprinde faptul că ospiciile și pușcăriile sunt pline, că străzile sunt pline. Îmi place să-mi privesc pisicile, mă relaxează. Mă fac să mă simt în regulă. Nu mă pune, însă, într-o cameră plină cu oameni. Să nu

faci asta niciodată. Cu atât mai puțin la vreo ocazie specială. Nu face asta.

Am auzit că au găsit-o pe prima mea nevastă moartă în India și nimeni din familia ei n-a vrut să preia cadavrul. Săraca fată. Avea gâtul înțepenit, nu și-l putea întoarce. În afară de asta, era de o frumusețe perfectă. A divorțat de mine și bine a făcut. N-am fost suficient de mărinimos sau de capabil s-o salvez.

- [1.](#) Formatul standard în inci al coalei de scris în SUA, denumit *Letter* (215,9 × 279,4 mm), similar cu formatul A4 (210 × 297 mm), folosit în majoritatea țărilor lumii.
- [2.](#) Robinson Jeffers (1887-1962), poet american, precursor și idol literar al mișcării ecologiste.
- [3.](#) Joc de cuvinte între *pretty bad* și *ugly bad*, în original.

21/09/1991 21:27

Am fost aseară la premiera unui film. Covor roșu. Blițuri. Petrecere după. Două petreceri după. N-am auzit prea multe din ce s-a zis. Prea aglomerat. Prea cald. La prima petrecere m-a încolțit la bar un tip tânăr cu ochi foarte rotunzi care nu clipea deloc. Nu știu pe ce era. Sau din ce își revenea. Multicei ca el pe acolo. Avea cu el trei domnișoare destul de arătoase și îmi tot spunea cât de mult le place să sugă pula. Domnișoarele doar zâmbeau și ziceau „O, da!”. Întreaga conversație s-a scurs în felul ăsta. Nu se mai termina. Eu tot încercam să-mi dau seama dacă era pe bune ce ziceau sau dacă încercau să mă facă. Dar după o vreme mi s-a luat. Numai că tipul mă tot presa, îmi tot vorbea despre cum fetele adoră să sugă pula. Fața i se tot apropia de mine și o tot ținea langa. În cele din urmă, am întins brațul și l-am prins strâns de cămașă, l-am ținut așa și i-am zis: „Ascultă, n-ar da bine dacă un moș de 71 de ani te-ar călca în picioare de față cu toată lumea asta, nu?”. Apoi i-am dat drumul. A făcut cale-ntoarsă spre celălalt capăt al barului, urmat de domnișoarele lui. Să fiu al dracu' dac-am înțeles ceva din toată întâmplarea asta.

Cred că m-am obișnuit prea tare să stau într-o cămăruță și să fac cuvintele să execute câteva manevre. Văd suficient din

umanitate la cursele de cai, în supermarketuri, benzinării, pe autostrăzi, în cafenele etc. N-am cum să evit asta. Dar îmi vine să-mi trag un șut în cur când mă duc la întruniri, chiar dacă băutura e gratis. Nu iese bine niciodată pentru mine. Am suficient material cu care să mă joc. Oamenii mă golesc. Trebuie să scap de acolo ca să mă umplu la loc. Eu sunt ce-i mai bine pentru mine, stând aici cocârjat, fumând mahoarcă și uitându-mă la ecranul ăsta care pâlpâie cuvinte. Rareori întâlnești o persoană specială sau interesantă. E mai mult decât exasperant, e un șoc constant, futu-i. Chestia asta face din mine un cârcotaș nenorocit. Oricine poate fi un cârcotaș nenorocit și cei mai mulți chiar sunt. Ajutor!

Am nevoie de un somn bun, atât. Dar, în primul rând, nu mai e nimic de citit. După ce-ai citit o anumită cantitate de literatură de calitate, se termină. Trebuie s-o scriem noi. Nu-i nici un pic de sevă în atmosferă. Dar mă aștept să mă trezesc în fiecare dimineață. Iar în dimineața în care n-o s-o mai fac, foarte bine. N-o să mai am nevoie de plase de țânțari, de lame de ras, de formulare de curse sau de telefoane care să înregistreze mesaje. Oricum, telefonul sună mai mult pentru nevastă-mea. Nu pentru mine bat clopotele.

Somn, somn. Dorm pe burtă. Obicei vechi. Am trăit cu prea multe femei nebune. Tre să-ți protejezi părțile intime. Păcat că tânărul ăla nu m-a provocat s-o dăm parte-n parte. Aveam chef de o cafteală. M-ar fi înveselit maxim. Noapte bună.

25/09/1991 12:28

Noapte fierbinte de rahat. Pisicile sunt într-o stare deplorabilă. Captive în toată blana aia, se uită la mine și eu nu pot să fac nimic. Linda e plecată pe undeva. Are nevoie de tot felul de activități, de oameni cu care să vorbească. N-am o problemă cu asta, dar are obiceiul să bea și trebuie să conducă înapoi acasă. Eu nu sunt o companie bună. Nu-mi surâde deloc să fac conversație. Nu vreau să fac schimb de idei – sau de suflete. Îmi sunt mie însumi doar un bloc de piatră. Vreau să rămân în acel bloc, nestingherit. Așa a fost încă de la început. M-am opus părinților, apoi m-am împotrivit școlii, apoi ideii de a deveni un cetățean cumsecade. E ca și cum orice aș fi fost, a fost acolo de la început. N-am vrut să umble nimeni la asta. Nici acum nu vreau.

Cred că oamenii care țin jurnale și își notează gândurile în ele sunt niște labagii. Fac asta doar fiindcă mi-a sugerat cineva. Așa că, vedeți, nu-s nici măcar un labagiu original. Dar asta face cumva totul mai ușor. Pur și simplu las lucrurile să curgă. Ca un rahat fierbinte care se prelinge la vale.

Nu știu ce să fac în privința curselor. Am impresia că mi-am ieșit din mână. Stăteam azi pe-acolo, prin Hollywood Park, pariam inter-hipodromuri, treisprezece curse de la Fairplex

Park. După a șaptea cursă sunt în față cu 72\$. Și ce? O să-mi dispară din cauza asta niște peri albi din sprâncene? O să mă transforme în cântăreț de operă? Ce vreau, de fapt? Câștig la un joc dificil, bat șanse de 18 la sută. Îmi iese destul de des. Așa că n-ar trebui să fie prea greu. Ce vreau? Puțin îmi pasă dacă există sau nu un Dumnezeu. Nu mă interesează. Deci ce dracu' e cu ăia 18 la sută?

Mă uit în jur și-l văd pe același tip dând din gură. În fiecare zi stă în același loc și vorbește cu unul sau cu altul ori cu vreun cuplu. Ține în mână formularul și vorbește despre cai. Cât de trist! Ce caut eu aici?

Plec. Cobor spre parcare, mă sui în mașină și pornesc. E abia 4 după-amiaza. Ce minunat. Conduc mai departe. Conduc și alții pe lângă mine. Suntem niște melci care se târăsc pe o frunză.

Apoi ajung pe alee, parchez, ies din mașină. Văd un mesaj de la Linda lipit pe telefon. Verific cutia poștală. Factura la gaze. Și un plic mare plin cu poezii. Fiecare tipărită pe propria ei coală. Femei care vorbesc despre ciclurile lor, despre țâțele și sânii lor, despre cum se fut. Complet anost. Arunc plicul în coșul de gunoi.

Apoi mă duc să mă cac. Mă simt mai bine după. Mă dezbrac și intru în piscină. Rece ca gheața. Dar e minunat. Pășesc către capătul adânc al piscinei, cu apa crescând centimetru cu centimetru, dându-mi fiori. Apoi mă bag cu capul sub apă. E odihnitor. Lumea nu știe unde sunt. Scot capul din apă, înot către capătul îndepărtat, dibuiesc marginea, rămân acolo. Cred că a început a noua sau a zecea cursă. Caii încă aleargă. Mă scufund din nou în apă, conștient de albeața mea stupidă, de vârsta care se agață de mine ca o lipitoare. Totuși, e ok. Ar fi

trebuit să dau colțul acum patruzeci de ani. Ies la suprafață, înot către celălalt capăt al piscinei, ies afară.

Asta se întâmpla acum mult timp. Acum sunt sus, aici, cu un Macintosh IIsi. Și asta e cam tot deocamdată. Cred că o să mă culc. Să mă odihnesc pentru cursele de mâine.

26/09/1991 12:16

Am primit azi şpalturile noii cărţi. Poezie. Martin¹ zice că o să aibă vreo 350 de pagini. Cred că poemele încă țin. Se susțin. Sunt un tren vechi care pufăie pe şine.

Mi-a luat câteva ore să citesc. Am ceva experienţă la chestia asta. Versurile curg şi zic cam ce vreau eu să zică. Principala mea inspiraţie sunt eu însumi acum.

Cât trăim, ajungem cu toţii să fim prinşi şi sfâşiaţi de diverse capcane. Nimeni nu le scapă. Unii ajung chiar să trăiască cu ele. Ideea e să-ţi dai seama că o capcană e o capcană. Dacă eşti prins într-una şi nu-ţi dai seama, eşti terminat. Cred că mi-am dat seama de mare parte dintre capcanele mele şi am scris despre ele. Desigur, scrisul în genere nu constă doar în texte despre capcane. Mai sunt şi alte lucruri. Cu toate astea, unii ar putea spune că viaţa e o capcană. Scrisul te poate prinde în capcană. Unii scriitori tind să scrie ce le-a plăcut cititorilor lor în trecut. În momentul ăla sunt terminaţi. Perioada creativă a celor mai mulţi scriitori e scurtă. Aud ovaţiile şi le cred. Există un singur judecător al scriiturii şi acela este scriitorul. Când e influenţat de critici, editori, publicişti, cititori, e terminat. Şi, desigur, când se scaldă în faimă şi avere, poţi să tragi apa cu el la canal, odată cu rahaţii.

Fiecare vers nou e un început și n-are nici o treabă cu alte versuri care l-au precedat. Cu toții începem de fiecare dată de la zero. Și, desigur, treaba asta nu-i nici măcar atât de sacră pe cât am crede. Lumea poate trăi mult mai bine fără scris decât fără sisteme de canalizare. Iar unele locuri din lume nu prea au nici una, nici alta. Desigur, eu aș prefera să trăiesc fără canalizare, dar eu sunt bolnav la cap.

Nimic nu poate opri un om din scris, afară de el însuși. Dacă cineva dorește cu adevărat să scrie, va scrie. Respingerea și zeflemeaua nu vor face decât să-l întărească. Și cu cât mai mult e împiedicat din a scrie, cu atât va deveni mai puternic, ca un flux de apă care dă pe afară, trecând peste un baraj. Nu ai nimic de pierdut atunci când scrii; scrisul îți va face degetele de la picioare să rădă când dormi; te va face să pășești ca un tigru; îți va face ochii să strălucească și te va pune față-n față cu Moartea. Vei muri un luptător, vei fi celebrat în infern. Norocul cuvântului. Mergi cu el, trimite-l mai departe. Fii Clovnul din Întuneric. E nostim. E nostim. Încă un vers...

[1.](#) John Martin (n. 1930), editor american, fondator al editurii Black Sparrow Press, cunoscut pentru publicarea unor autori precum Charles Bukowski, John Fante sau Paul Bowles.

26/09/1991 23:36

Un titlu pentru noua carte. Am stat în tribune la curse încercând să mă gândesc la unul. Țsta e un loc în care nu poți gândi. Țți seacă mintea și spiritul din tine. O muie care te vlăguiește, asta e locul ăsta. Și n-am mai dormit de niște nopți bune. Ceva stoarce energia din mine.

L-am văzut pe tipul ăla stingher azi la curse. „Ce mai zici, Charles?“ „O.K.“, i-am răspuns, apoi m-am îndepărtat. Caută camaraderie. Vrea să vorbească despre chestii. Cai. Nu se vorbește despre cai. Țsta-i ULTIMUL lucru despre care se vorbește. Trec câteva curse, după care îl văd uitându-se la mine peste un automat de pariuri. Săracul. Ies, mă așez și se bagă-n vorbă cu mine un gabor. Mă rog, le zice paznici. „O să mute panoul de informații“, spune. „Da“, zic. Scoseseră chestia aia din pământ și o mutau mai la vest. Măcar îi mai pune pe câte unii la muncă. Îmi place să văd oameni la muncă. Aveam așa o idee că paznicul se bagă-n seamă cu mine ca să afle dacă sunt nebun sau nu. Probabil că el nu era. Dar am prins ideea. Las ideile să sară așa peste mine. M-am scărpinat pe burtă și m-am prefăcut că sunt un moșneag cumsecade. „O să pună lacurile la loc“, zic. „Da“, spune el. „Locul ăsta se numea pe vremuri Hipodromul Lacurilor și Florilor“. „Chiar așa?“ mă întreabă. „Da“, îi

răspund, „aveau și un concurs, Fata cu Gâștele. Alegeau o fată și ea se urca într-o barcă și vâslea pe-acolo printre gâște. Foarte plictisitoare treabă“. „Da“, zice gaborul. A continuat să stea așa fără să mai zică nimic. M-am ridicat. „Bun“, îi spun, „mă duc să iau o cafea. Zi ușoară!“, „Sigur“, zice el, „s-alegi niște câștigători“. „Și tu, frățioare“, îi răspund. Apoi mă îndepărtez.

Un titlu. Aveam mintea complet goală. Începuse să se facă răcoare. Fiind un pârtar bătrân, m-am gândit că ar fi mai bine să-mi iau geaca. Am luat scările rulante în jos de la etajul 4. Cine o fi inventat scările rulante? Trepte mișcătoare. Care-i mai nebun acum? Oameni care se fâțâie în sus și-n jos pe scări rulante, în lifturi, automobile, cu uși de garaj care se deschid la atingerea unui buton. Apoi se duc la sală să dea jos șuncile. În 4.000 de ani n-o să mai avem picioare, o să viermuim înaintând pe găoaze sau poate doar o să ne rostogolim pe-aici ca boscheții din deșert. Fiecare specie se autodistruge. Ce i-a ucis pe dinozauri a fost că au mâncat tot în jur și-apoi a trebuit să se mănânce unii pe alții până n-a mai rămas decât unul, iar nenorocitul a murit pur și simplu de foame.

Am coborât la mașină, mi-am luat geaca, am pus-o pe mine, am urcat iar pe scările rulante. Asta m-a făcut să mă simt mai degrabă ca un playboy, ca un combinator – cum am plecat din arenă și cum m-am întors. Mă simțeam de parcă aș fi consultat ceva sursă secretă specială.

În fine, mi-am jucat cartea, am avut ceva baftă. Pe la cursa a treisprezecea se întunecase deja și începuse să plouă. Am pariat cu zece minute mai devreme și-am plecat. Se conducea prudent. Ploaia îi sperie de moarte pe șoferii din L.A. Am intrat pe autostradă în spatele cârdului de stopuri roșii. N-am deschis radioul. Voiam liniște. Mi-a trecut prin minte un titlu: *Biblie*

pentru deziluzionați. Nu mergea, nu. Mi-am amintit unele dintre cele mai bune titluri. Ale altor autori, vreau să zic. *Închină-te la lemn și piatră*.¹ Excelent titlu, slabă autoare. *Însemnări din subterană*. Mare titlu. Mare autor. Uite, *Inima-i un vânător singuratic*. Carson McCullers, o scriitoare prea puțin apreciată. Din toate cele douăsprezece titluri ale mele, cel mai mult îmi place „Confesiunile unui om suficient de nebun ca să trăiască alături de bestii”². Dar mi l-am suflat deja p-ăsta pentru o broșură scoasă la şapirograf. Păcat.

Apoi autostrada s-a terminat. Şi eu cu ea. Nici un titlu. Mi-era capul gol. Aş fi vrut să dorm o săptămână. M-am bucurat că dusesem gunoiul afară. Eram obosit. Nu c-aş fi fost nevoit s-o fac. Să duc gunoiul. Într-o noapte am dormit beat pe nişte tomberoane. New York City. M-a trezit un şobolan gras care mi se așezase pe burtă. Am sărit amândoi de-un metru-n sus în acelaşi timp. Încercam să fiu scriitor. Acum cică aş fi unul şi nu-mi trecea prin cap nici un titlu. Eram un impostor. Cârdul de maşini a început să se mişte şi i-am urmat cursul. Nimeni nu ştia cine-s ceilalţi şi era minunat. Apoi un fulger imens s-a prăvălit peste autostradă şi, pentru prima oară pe ziua aia, m-am simţit binişor.

- ¹. *Bow Down to Wood and Stone* (1938), roman scris de autoarea americană Josephine Lawrence (1889-1978).
- ². Povestire apărută în limba română în volumul *Dragoste la 17,50 \$*, traducere din limba engleză şi note de Cristian Neagoe, Editura Polirom, Iaşi, 2016, 2019.

30/09/1991 23:36

După câteva zile de ceață pe creier, m-am trezit în dimineața asta și aveam titlul, îmi apăruse în somn: *Poemele ultimei nopți a pământului*¹. Se potrivea cu conținutul, poeme despre sfârșit, boală și moarte. Amestecate cu altele, desigur. Chiar și cu niște umor. Dar titlul e potrivit pentru cartea asta și pentru timpurile astea. Odată ce ai găsit un titlu, totul se leagă, poemele își găsesc ordinea. Faza e că-mi și place. Dacă aș vedea o carte cu un titlu ca ăsta, aș deschide-o și aș încerca să citesc câteva pagini. Unele titluri exagerează cu scopul de a atrage atenția. Nu sunt potrivite fiindcă nu țin minciuna.

Bun, am terminat cu asta. Și-acum? Înapoi la roman și la alte poeme. Ce s-a întâmplat cu proza scurtă? M-a părăsit. Există un motiv, dar nu știu care. Dacă aș lucra la ea, aș putea să aflu motivul, dar n-ar ajuta la nimic dacă aș face asta. Ce vreau să spun e că timpul ăla ar putea fi folosit la roman sau la poeme. Sau ca să-mi tai unghiile de la picioare.

Chiar așa, cineva ar trebui să inventeze o unghieră decentă. Sunt sigur că se poate. Cele pe care ni le dau să ne muncim cu ele sunt tare ciudate și demoralizante. Am citit undeva despre un tip din ghetou care a încercat să jefuiască un magazin de băuturi cu o unghieră. Nici la asta n-a mers. Cum își tăia

Dostoievski unghiile? Van Gogh? Beethoven? Și le tăiau? Nu cred. Obişnuiam s-o las pe Linda să mi le taie. Făcea o treabă excelentă – doar din când în când mai ciupea câte-o bucătică de carne. Eu, unul, am avut parte de suficientă durere la viața mea. De toate felurile.

Știu că o să mor curând și treaba mi se pare foarte stranie. Sunt egoist, nu-mi doresc decât să stau pe cur și să continui să scriu cuvinte. Asta mă înflăcărează, mă azvârle prin aerul auriu. Dar, pe bune acum, cât timp o s-o mai pot întinde? Nu-i corect să-i tot dau înainte. La dracu', oricum moartea e combustibilul din rezervor. Avem nevoie de ea. Eu am nevoie de ea. Tu ai nevoie de ea. Distrugem locul ăsta dacă stăm prea mult.

Cel mai bizar lucru, cred, după ce oamenii mor, e să te uiți la pantofii lor. Asta-i cel mai trist. E ca și cum cea mai mare parte a personalității lor rămâne în pantofi. Nu în haine. E în pantofi. Sau într-o pălărie. Sau într-o pereche de mănuși. Să ne gândim la cineva care tocmai a murit. Pune-i pălăria, mănușile și pantofii pe pat și uită-te la ele. O s-o iei razna. Nu face asta. În orice caz, acum ei știu ceva ce tu nu știi. Poate.

Azi e ultima zi de curse. Am jucat la pariuri interhipodromuri, la Hollywood Park pentru Fairplex Park. Am pariat la toate cele treisprezece curse. A fost o zi norocoasă. M-am întors complet înviorat și în putere. Azi nici măcar nu m-am plictisit acolo. M-am simțit mișto, conectat. Când ești pe plus, e fantastic. Începi să observi tot felul de chestii. De pildă, în timp ce dai cu spatele, remarci volanul din mașină. Panoul de bord. Te simți de parcă ai fi într-o supernavă spațială. Te streкори prin trafic cu ușurință, nu grosolan – estimând distanțele și vitezele. Banalități. Însă nu și azi. Ești pe val și rămâi pe val. E ciudat.

Dar nu te împotrivești. Fiindcă știi că n-o să dureze. Mâine e zi de pauză. Turneu Oaktree, 2 oct. La turnee se aleargă constant, mii de cai de jur împrejur. La fel de naturale ca mareele, o parte din ele.

Am surprins până și mașina gaborilor pe urmele mele pe Harbor Freeway sud. La timp. Am încetinit până la 100. Brusc, a rămas mult în urmă. Am ținut-o la 100. Aproape că mă prinseseră cu 120. Gaborii urăsc Honda Acura. Am rămas la 100. Pentru 5 minute. Au țâșnit pe lângă mine cu cel puțin 150 la oră. Pa și pusi, prieteni. Urăsc să iau amendă cum ia toată lumea. Nu trebuie decât să folosești constant oglinda retrovizoare. E simplu. Dar la un moment dat tot pun ochii pe tine. Și când se-ntâmplă asta, bucură-te că nu ești beat sau cu droguri la tine. Dacă nu ești. În fine, am titlul.

Și-acum sunt sus, aici, cu Macintoshul, iar în fața mea e un spațiu uimitor. Groaznică muzica la radio. Dar nu te poți aștepta să iei 100% de la o singură zi. Dacă te alegi cu 51, ai câștigat. Azi a fost un 97.

Văd că Mailer a scris un ditamai romanul nou despre CIA și etc. Norman este un scriitor profesionist. A întrebat-o pe nevastă-mea la un moment dat: „Lui Hank nu-i prea place cum scriu, nu?”. Norman, puținor scriitori le plac operele altor scriitori. Asta se schimbă doar dacă au murit sau sunt morți de mult timp. Scriitorilor nu le place decât să-și miroasă rahații proprii. Sunt și eu unul dintre aceia. Mie nu-mi place nici măcar să vorbesc cu scriitori, să-i privesc sau, mai rău, să-i ascult. Iar cel mai rău lucru care mi se poate întâmpla este să beau cu ei. Le curg balele peste tot, arată cu adevărat demni de milă, de parcă ar căuta aripa mamei.

Mai degrabă mă gândesc la moarte decât la scriitori. E mult mai plăcut.

O să închid radioul. Și compozitorii mai dau chix din când în când. Dacă ar trebui să vorbesc cu cineva, clar aș prefera un depanator de calculatoare sau un antreprenor de pompe funebre. Cu sau fără băutură. Preferabil cu.

[1](#). În original, *The Last Night of the Earth Poems* (Black Sparrow Press, 1992).

02/10/1991 23:03

Moartea vine și la cei care așteaptă, și la cei care nu așteaptă. Caniculară zi, caniculară și stupidă. Am ieșit de la poștă și nu-mi pornea mașina. Să fie clar, eu sunt un bun cetățean. Sunt membru al Clubului Auto. Bun, trebuia să dau un telefon. Acum patruzeci de ani, erau telefoane peste tot. Telefoane și ceasuri. Puteai oricând să te uiți pe undeva ca să vezi cât e ceasul. Acum nu mai poți. Nu mai există timp liber. Iar telefoanele publice sunt pe cale de dispariție.

Am mers după instinct. Am intrat în oficiul poștal, am luat-o în jos pe scări, iar acolo, într-un colț întunecos, solitar și fără să iasă în evidență, era un telefon. Un telefon lipicios, negru de jeg. Nu găseai altul pe-o rază de trei kilometri. Știam cum să folosesc un telefon. Poate. Informații. Vocea operatoarei s-a auzit în receptor și am simțit că sunt salvat. Era o voce calmă și plictisitoare care m-a întrebat cu ce oraș vreau să-mi facă legătura. Am zis numele orașului și al Clubului Auto. (Trebuie să știi cum să rezolvi toate micile detalii și trebuie să o faci iar și iar, altfel ești mort. Mort într-un șanț. Neasistat, nedorit.) Doamna mi-a dat un număr de telefon, dar era greșit. De la biroul de marketing. Am cerut numărul de la garaj. O voce

macho, rece, obosită, dar combativă. Minunat. I-am transmis informațiile necesare. „30 de minute“, a zis.

M-am întors la mașină, am deschis o scrisoare. Era un poem. Iisuse Hristoase. Era despre mine. Și despre el. Ne-am întâlnit, pare-se, de două ori, acum vreo 15 ani. Mă și publicase la el în revistă. Eram un poet grozav, zicea, dar trăgeam la măsea. Și am trăit o viață mizerabilă de distrus. Acum tinerii poeți se apucaseră de băutură și trăiau vieți mizerabile de distruși fiindcă așa credeau că o să reușească. Mai mult, îi atacam pe unii în poemele mele, inclusiv pe el. Și îmi imaginasem că el scrisese poeme ostile despre mine. Nu era adevărat. El chiar era o persoană cumsecade, zicea că publicase mulți alți poeți în revista lui timp de 15 ani. Iar eu nu eram o persoană cumsecade. Eram un mare scriitor, dar nu și o persoană cumsecade. Și că n-ar fi fost în vecii vecilor în „cârdășie“ cu mine. Așa scria: „cârdășie“. Și tot scria „sa“ în loc de „s-a“. Nu era prea bun la ortografie.

În mașină era zăpușeală. 38 de grade, cel mai cald 1 octombrie din 1906 încoace.

N-aveam de gând să-i răspund la scrisoare. Mi-ar fi scris din nou.

Altă scrisoare de la un agent, care inclusese în plic textele unui scriitor. Am aruncat o privire. Marfă proastă. Desigur. „Dacă aveți sugestii legate de stil sau oportunități de publicare, am aprecia foarte mult...“

Altă scrisoare de la o doamnă care-mi mulțumea că i-am trimis soțului ei, la propunerea sa, câteva rânduri și un desen, care l-au făcut foarte fericit. Dar între timp divorțaseră, iar ea era liber profesionistă și n-ar putea să vină pe la mine să-mi ia un interviu?

Primesc cereri de interviuri de două ori pe săptămână. Nu prea sunt atât de multe lucruri despre care să vorbești. Sunt o groază de chestii despre care merită să scrii, dar nu și despre care să vorbești.

Îmi amintesc că odată, mai demult, mă interviewa un jurnalist german. I-am dat nițel vin și am stat de vorbă patru ore. După asta, s-a aplecat în față beat și mi-a zis: „Nu-s nici un jurnalist. Căutam doar o scuză să te cunosc...”.

Am dat scrisorile deoparte și m-am pus pe așteptat. Apoi am văzut mașina celor de la tractări. Un tip tânăr, tot un zâmbet. Băiat simpatic. Sigur.

— HEI, BABY! am strigat, AICI SUNT!

A dat cu spatele, am coborât din mașină și i-am zis care-i problema.

— Tractează-mă până la service-ul Acura, i-am spus.

— Garanția auto mai e valabilă? m-a întrebat.

Știa la fel de bine ca mine că nu mai era. Eram în anul 1991, iar eu conduceam o mașină din '89.

— Nu contează, i-am zis, trage-mă până la dealerul Acura.

— Le ia mult timp s-o repare, o săptămână sau cam p-acolo.

— Nici vorbă, sunt foarte rapizi.

— Uitați ce e, a zis băiatul avem service-ul nostru. Putem s-o ducem acolo, poate o reparăm chiar azi. Dacă nu, vă trecem pe listă și vă sunăm cu prima ocazie.

Mi-am închipuit pe loc mașina în service-ul lor timp de o săptămână. Ca să-mi spună dup-aia că am nevoie de alt arbore cu came. Sau că mi s-au dus chiulasele.

— Tractează-mă la Acura, am zis.

— Stați un pic, a zis băiatul, tre' să-l sun pe șefu' mai întâi.

Am stat. S-a întors.

— Zice să vă dau curent.

— Ce?

— Să vă dau curent.

— Bine, haidem.

M-am suit în mașină și am lăsat-o să ruleze până în spatele camionetei. A scos cablurile de curent, i-a conectat la baterie și a luat-o din prima. Am semnat hârtiile, el a pornit la drum, am pornit și eu...

Apoi am decis să las mașina la service-ul din colț.

— Vă cunoaștem. Veniți la noi de ani de zile, a zis administratorul.

— Bun, am spus, completând cu un zâmbet, atunci nu-mi dați țeapă.

S-a uitat lung la mine.

— Dați-ne 45 de minute.

— De acord.

— Aveți nevoie să vă ducem undeva?

— Da.

A arătat cu degetul.

— O să vă ducă el.

Alt băiat simpatic la datorie. Ne-am îndreptat spre mașina lui. I-am dat adresa. Am luat-o în sus pe deal.

— Mai faceți filme? m-a întrebat.

Eram vedetă, înțelegeți?

— Nu, am zis, muie Hollywood.

N-a prins-o p-asta.

— Oprește aici, i-am zis.

— Uau, asta-i ditamai casa.

— Aici doar lucrez, i-am zis.

Era adevărat.

M-am dat jos. I-am întins 2 dolari. A protestat, dar i-a luat.

Am mers în sus pe alee. Pisicile erau împrăștiate peste tot, leșinate. În următoarea mea viață vreau să fiu pisică. Să dorm 20 de ore pe zi și să aștept să fiu hrănit. Să lenevesc lingându-mă în cur. Oamenii sunt prea mizerabili și furioși și bătuți în cap.

Am urcat la etaj și m-am așezat la calculator. E noua mea consolă. Scrisul meu și-a dublat forța și cantitatea de când îl am. E un obiect fermecat. Stau în fața lui așa cum cei mai mulți oameni stau în fața televizorului.

— Nu-i decât o mașină de scris supraapreciată, mi-a spus ginerele meu odată.

Dar el nu scrie. Habar n-are ce se întâmplă când cuvintele mușcă din spațiu, când fulgeră în lumină, când gândurile care-ți trec prin cap pot fi urmărite imediat cu ajutorul cuvintelor care încurajează și mai multe gânduri, și mai multe cuvinte să le urmeze. Cu o mașină de scris e ca și cum ai merge prin noroi. Cu un calculator, e ca patinajul pe gheață. E o explozie orbitoare. Desigur, dacă nu ai nimic în tine, nimic din toate astea nu contează. Apoi, mai e și toată treaba cu curățarea textelor, cu corecturile. La naiba, trebuia să scriu totul de două ori. Prima oară să pun ideile pe hârtie, a doua oară să corectez erorile și gafele. În felul ăsta, iese bine din prima, cu chef, măreție și cu sentimentul eliberării.

Mă-ntreb care-o să fie următorul pas după computer? Poate că n-o să trebuiască decât să-ți apeși degetele pe tâmpile și-o să iasă de-acolo grămada asta de cuvinte perfect aranjate. Normal, o să trebuiască să-ți faci plinul înainte să-i dai drumul, dar vor fi mereu câțiva norocoși care-o să poată face asta. Să sperăm.

A sunat telefonul.

- E bateria, a zis, aveți nevoie de o baterie nouă.
- Și dacă nu pot să plătesc?
- Atunci vă rețin roata de rezervă.
- Vin imediat.

Nici n-am pornit bine la drum că-l și aud pe vecinul meu în vârstă. Striga la mine. Am urcat până la el. Era îmbrăcat în pantaloni de pijama și o cămașă veche gri. M-am dus și i-am strâns mâna.

- Cine ești? a întrebat.
- Sunt vecinul tău. Stau aici de zece ani.
- Eu am 96, a zis.
- Știu, Charley.
- Dumnezeu nu vrea să mă ia fiindcă Se teme c-o să-i fur postul.

- Ai putea.
- Aș putea să-l las și pe Diavol fără slujbă.
- Ai putea.
- Dar *tu* ce vârstă ai?
- 71.
- 71?
- Da.
- Și tu ești bătrân.
- Da, știu și asta, Charley.

Am dat noroc și am luat-o înapoi în jos pe scări și-apoi în jos pe deal, trecând pe lângă plantele istovite, casele obosite.

Eram în drum spre benzinărie.

Doar încă o zi care și-a luat un șut în cur.

03/10/1991 23:56

Azi a fost a doua zi de pariuri inter-hipodromuri. La Oak Tree, unde au alergat caii pe viu, n-au fost decât 7.000 de oameni în public. Mulți nu vor să facă drumul ăla lung până în Arcadia. Pentru cei care stau în partea de sud a orașului, asta înseamnă s-o ia pe Harbor Freeway, apoi pe Pasadena Freeway și dup-aia, după încă niște șofat pe străzi prin oraș, să ajungă la hipodrom. E un drum lung și încins, și la dus, și la întors. Mereu am revenit total epuizat după drumul ăsta.

M-a sunat un antrenor de cai din liga mică. „Nu era nimeni acolo. Țsta-i sfârșitul. Trebuie să-mi schimb meseria. Cred că-mi iau un calculator și mă fac scriitor. O să scriu despre tine...”

Îi auzeam vocea înregistrată de robotul telefonului. L-am sunat înapoi și l-am felicitat că a luat locul 2 cu o cotă de 6-la-1. Dar era deprimat.

— Antrenorul de ligă mică e terminat. Țsta-i sfârșitul, a zis.

În fine, o să vedem cât public vine mâine. Vineri. Probabil încă o mie. Nu e vorba doar de sistemul de pariuri inter-hipodromuri, ci de economie. Situația e mai nasoală decât e dispus guvernul sau presa să recunoască. Ția care-s încă vii în economia asta își țin gura. Dac-ar fi să ghicesc, cea mai rentabilă afacere la ora actuală e traficul de droguri. La dracu’,

dacă pică și asta, aproape tot tineretul ar rămâne pe drumuri. Eu încă mă descurc ca scriitor, dar și asta ar putea primi peste noapte un glonț în cap. Măcar încă mai am pensia de vârstă: 943,00\$ pe lună. Mi-au dat-o când am împlinit 70 de ani. Dar și asta poate să dispară. Închipuiți-vă toți bătrânii hălăduind pe străzi fără pensii. Nu trebuie să se treacă ușor cu vederea peste asta. Datoria națională ne poate trage la fund ca o caracatiță uriașă. Oamenii vor dormi prin cimitire. În același timp, există o crustă de bogăteni care trăiesc bine-mersi în vârful grămezii de gunoi. Nu-i așa că-i incredibil? Unii sunt atât de bogați că nici măcar nu știu câți bani au. Și vorbesc de milioane. Uitați-vă la Hollywood, care scoate filme de 60 de milioane de dolari, la fel de idioate ca fraierii ăia săraci care merg să le vadă. Bogații sunt încă acolo, întotdeauna au găsit ei un mod de a mulge sistemul.

Îmi amintesc când hipodromurile erau înțesate de oameni, umăr la umăr, cur lângă cur, asudând, țipând, împingându-se spre barele de protecție. Ce mai vremuri. Aveai parte de o zi bună, găseai o tipă la bar și, în noaptea aia, în apartamentul tău, ați fi băut și ați fi râs împreună. Credeam că zilele (și nopțile) alea n-o să aibă sfârșit. Și de ce-ar fi avut? Jocuri de barbut prin parcări. Bătăi parte-n parte. Bravură și glorie. Electricitate. La dracu', aveam o viață bună, ne distram. Toți eram bărbați, nimeni nu-și permitea să ne ia de fraieri. Și, s-o zic p-aia dreaptă, era un sentiment mișto. Băătură și câte-o tăvăleală-n fân. Și o groază de baruri, baruri pline. Fără televizoare. Stăteai la taclale și intrai în belele. Dacă te lua pe sus că erai mangă pe străzi, te închideau peste noapte doar, cât să-ți revii. Rămâneai fără slujbă și găseai altele. N-avea nici un rost să o ții langa într-un singur loc. Ce mai vremuri. Ce mai

viață. Se-ntâmplau mereu chestii demente, urmate de și mai multe chestii demente.

Acum, s-au evaporat. Șapte mii de oameni la un mare eveniment de curse de cai într-o după-amiază însorită. Nimeni la bar. Doar barmanul singuratic ținând un șervet în mână. Unde sunt oamenii? Sunt mai mulți oameni ca oricând, dar unde sunt ei? Stau la colț de stradă, stau într-o cameră. S-ar putea ca Bush să fie reales fiindcă a câștigat un război ușor. Dar n-a făcut nici un rahat pentru economie. Nici nu știi dacă banca ta se va mai deschide mâine dimineață. Bine, nu vreau să cânt prohodul. Dar, vedeți, în anii '30 măcar știa toată lumea care-i treaba. Acum, e un joc de oglinzi. Și nimeni nu prea știe ce ține lucrurile să nu se destrame. Sau pentru cine lucrează de fapt. Dacă lucrează.

La naiba, tre' să mă opresc. Nimeni altcineva nu pare să cârtească despre situația asta. Sau, dac-o fac, sunt într-un loc unde nu-i poate auzi nimeni.

Iar eu stau pe cur și scriu poezii, romane. N-am ce-i face, altceva nu știu.

Am fost sărac timp de 60 de ani. Acum nu sunt nici bogat, nici sărac.

La curse o să-nceapă să-i dea afară pe angajații de la standuri, din parcuri, din birouri și de la curățenie. Gentile de curse sunt pe cale de dispariție. Terenurile, tot mai mici. Mai puțini jochei. Mult mai puține râsete. Capitalismul a supraviețuit comunismului. Acum se înghite pe el însuși. Ne-dreptăm spre anul 2000. O să fiu mort și dus de-aici. Las în urmă micul meu teanc de cărți. Șapte mii de oameni la curse. Șapte mii. Nu-mi vine să cred. Munții Sierra Madre plâng în fum. Când caii nu vor mai alerga, cerul se va prăbuși ca o

plăcintă imensă, greoaie, strivind tot sub ea. Glassware a câștigat cursa a 9-a, 9 dolari la 1. Am pariat 10\$ pe el.

09/10/1991 12:07

Cursul de utilizare a calculatorului a fost ca un șut în coaie. Îl parcurgi centimetru cu centimetru și încerci să te prinzi de toate. Problema e că manualele zic o treabă, iar unii oameni zic altă treabă. Terminologia începe încet-încet să devină inteligibilă. Calculatorul doar *face*, nu *știe*. Poți să confunzi lucrurile astea și se pot întoarce împotriva ta. Ține de tine să te prinzi din mers. Totuși, calculatorul poate s-o ia razna și să facă lucruri curioase sau bizare. Se infectează cu viruși, face scurt, dă chixuri etc. Cumva, în seara asta, simt că zicând mai puține chestii despre calculator, e cu atât mai bine.

Mă întreb ce s-a întâmplat cu nebunul ăla de reporter francez care mi-a luat interviu la Paris acum multă vreme? Ăla care bea whiskey așa cum cei mai mulți oameni beau bere. Și devenea mai deștept și mai interesant pe măsură ce golea sticlele. Probabil că e mort. Obişnuiam să beau 15 ore pe zi, dar mai mult bere și vin. Ar trebui să fiu mort. O să mor, clar. Nu-i rău, dacă te gândești la asta. Am avut o existență dubioasă și confuză, mare parte din ea oribilă, o corvoadă totală. Dar cred că *felul* în care m-am înfipt prin tot rahatul a făcut diferența. Dacă mă uit acum în urmă, cred că am afișat o oarecare doză de *cool* și de clasă orice s-ar fi întâmplat. Mi-aduc aminte cum

tipilor de la FBI le-a sărit țandăra în timp ce mergeau cu mine în mașina aia. „HEI, TIPUL ĂSTA E CAM COOL!“, a strigat unul dintre ei înfuriat. Nu întrebasesm pentru ce m-au ridicat sau unde mă duceau. Pur și simplu nu-mi păsa. Era doar o altă felie din viața asta lipsită de sens. „STAȚI AȘA“, le-am zis. „Sunt speriat.“ Asta a părut să-i facă să se simtă mai bine. Pentru mine, erau ca niște creaturi venite din spațiu. Nu puteam relaționa unii cu alții. Dar era straniu. Nu simțeam nimic. Bine, nu era cu adevărat straniu pentru mine, vreau să zic că era straniu în sensul obișnuit. Vedeam doar mâini și picioare și capete. Erau hotărâți să ducă la capăt ceva, ținea de ei. Eu nu căutam dreptate și logică. N-am căutat așa ceva niciodată. Poate d-asta n-am scris niciodată despre protestele sociale. Pentru mine, întreaga structură n-ar fi avut oricum nici un sens, indiferent ce-ar fi făcut cu ea. Chiar n-ai cum să faci ceva bun din ceva ce nu-i acolo. Tipii ăia își doreau să le arăt că mi-e frică, cu asta erau obișnuiți. Eu eram doar dezgustat.

Și-acum uite-mă la un curs de calculatoare. Dar e pentru o cauză bună, să mă joc cu cuvintele, singura mea jucărie. În seara asta doar învârt niște gânduri pe-aici. Muzica clasică de la radio nu e prea bună. Cred că o să închid calculatorul și o să mă duc să stau un pic cu nevasta și pisicile. Să nu pui niciodată presiune, să nu forțezi niciodată cuvântul. La dracu', nu-i un concurs și cu siguranță e foarte puțină competiție. Foarte puțină.

14/10/1991 12:47

Sigur că pe la curse sunt și niște personaje dubioase. E un tip care o arde aproape în fiecare zi p-acolo. Nu pare să câștige la nici o cursă. După fiecare urlă consternat de calul care a ieșit primul. „E UN MARE CĂCAT!“, strigă. Și-apoi continuă să zbiească despre cum calul respectiv n-ar fi trebuit să câștige în veci. Vreo 5 minute de zbiește pe puțin. Deseori, calul are cota 5 la 2 sau 3 la 1, 7 la 2. Acum, un cal ca ăla tre' să aibă ceva de arătat, altfel cotele ar fi mult mai mari. Dar pentru acest domn pur și simplu n-are sens. Și nu care cumva să piardă la un fotofiniș. Și-atunci chiar că-și dă drumul sălbatic. „LUA-I-AȘ FAȚA-N PULĂ LUI DUMNEZEU! CUM POA' SĂ-MI FACĂ MIE AȘA CEVA!“ N-am nici cea mai vagă idee de ce nu primește interdicție pe hipodrom.

L-am întrebat odată pe altul de pe-acolo:

— Auzi, cum se descurcă tipul ăsta?

Îl văzusem vorbind cu el de mai multe ori.

— Ia bani cu împrumut, mi-a zis.

— Dar cum de nu rămâne fără creditori?

— Găsește mereu alții. Știi care-i expresia lui preferată?

— Nu.

— La cât se deschide banca de dimineață?

Cred că vrea și el doar să fie la curse. Oricum, numai să fie acolo. Înseamnă ceva pentru el, chiar dacă pierde în continuare. E un loc unde merită să fii. Un vis nebunesc. Dar e anost acolo. E un loc care se clatină pe picioare. Fiecare crede că doar el știe care-i strategia câștigătoare. Egouri stupide și pierdute. Sunt unul dintre ei. Doar că pentru mine e un hobby. Cred. Sper. Însă e ceva acolo, chiar dacă doar pentru o clipă fulgurantă, foarte scurtă, o străfulgerare, ca atunci când calul meu e în galop și reușește. Văd cum se întâmplă. E o înălțare, euforie. Viața devine aproape de apreciat când caii fac ce te aștepti să facă. Dar spațiile dintre sunt foarte plate. Oameni care atârnă p-acolo. Cei mai mulți dintre ei niște ratați. Încep să fie la fel de uscați ca praful. Sunt epuizați. Cu toate astea, știți, când mă forțez să rămân acasă, încep să mă simt apatic, dezgustat, inutil. E ciudat. Noptile sunt tot timpul mișto, nopțile scriu. Dar de zile trebuie să mă descotorosesc. Într-un fel, și eu sunt bolnav. Nu fac față realității. Dar cine dracu' își dorește asta?

Asta mi-aduce aminte de zilele în care am stat într-un bar din Philadelphia de la 5 dimineața până a doua zi la 2 dimineața. Părea singurul loc în care aș fi putut fi. De multe ori nici nu mai țineam minte cum ajungeam în camera mea și înapoi în bar. Părea că sunt instalat pentru totdeauna în scaunul ăla de bar. Fugeam din calea realității, nu-mi făcea plăcere.

Poate că pentru tipul ăsta hipodromul era ca barul ăla pentru mine.

Bun, zi-mi ceva folositor. Să fii avocat? Doctor? Congresman? Tot căcaturi sunt și astea. Ei au senzația că nu-s de căcat, dar sunt. Sunt prinși într-un sistem din care nu pot să iasă. Și

aproape nimeni nu e foarte bun la ce face. Dar nu contează, se află într-un cocon sigur.

A fost chiar amuzant acolo într-una din zile. Vorbesc tot de hipodrom.

Urlătorul Dement era acolo ca de obicei. Dar mai era un tip care avea ceva probleme vizibile la ochi. Păreau furioși. Stătea lângă Urlător și asculta. Apoi a urmărit predicțiile Urlătorului pentru cursa următoare. Urlătorul era bun la gură pe din astea. Și, în mod evident, Ochi Furioși paria pe ponturile Urlătorului.

Ziua se scurgea mai departe. Ieșeam de la toaleta bărbaților când am văzut și auzit toată treaba. Ochi Furioși țipa la Urlător: „*Fir-ai al dracu', taci din gură! Te omor, bă!*“. Urlătorul i-a întors spatele și s-a îndepărtat zicând: „Te rog... Te rog...“ într-o manieră foarte plictisită și dezgustată. Ochi Furioși s-a luat după el: „FUTU-ȚI MORTII MĂ-TII! TE OMOR!“.

Agenții de securitate au ajuns, l-au interceptat pe Ochi Furioși și l-au escortat afară. În mod clar, moartea nu era încurajată la curse.

Sărmanul Urlător. A rămas tăcut tot restul zilei. Dar a stat până la capăt. Jocurile de noroc, desigur, te pot mânca de viu.

Am avut o gagică la un moment dat care zicea: „Tu chiar ești varză, te duci și la Alcoolicii Anonimi, și la Cartofoarii Anonimi în același timp“. Dar nu prea îi păsa de vreuna dintre ele câtă vreme nu interferau cu exercițiile în pat. Abia atunci le ura pe bune.

Mi-aduc aminte de un amic de-ai mei care chiar era un cartofor get-beget. Mi-a zis odată: „Nu-mi pasă dacă pierd sau câștig, nu vreau decât să joc“.

Eu nu-s așa, am fost de prea multe ori în celula condamnaților la foamete. Să n-ai chiar nici o lețcaie poate să

aibă o oarecare tentă de romantism doar când ești foarte tânăr.

În orice caz, a doua zi Urlătorul era din nou acolo. Aceeași treabă: se dezlănțuia împotriva rezultatelor de la fiecare cursă. Într-un fel, e un geniu, fiindcă nu nimerește niciodată câștigătorul. Ia gândiți-vă. Chiar nu-i ușor să faci așa ceva. Vreau să zic, chiar dacă nu știi nimic, poți să alegi un număr, orice număr, să zicem 3. Poți să pariezi pe 3 vreo 2 sau 3 zile și n-ai cum să nu nimerești în cele din urmă un câștigător. Dar nu și tipul ăsta. El e cu adevărat o minune. Știe tot ce-i de știut despre cai, timpi fracționari, variabile de alergare, cadență, clasă etc., dar tot reușește să aleagă doar perdanți. Ia gândiți-vă. Apoi uită sau o s-o iei razna.

Am ridicat 275\$ azi. Am început să joc la curse târziu, pe când aveam 35 de ani. Am tot pariat acolo vreo 36 de ani și am calculat că încă îmi datorează 5.000\$. Dacă îmi mai oferă zeii vreo 8 sau 9 ani, când o să mor s-ar putea să fim chit.

Iată un scop pentru care merită să lupți, nu credeți?

Nu?

15/10/1991 00:55

Sunt rupt. Săptămâna asta am avut câteva nopți de beție. Tre' să recunosc că nu mă mai recuperez la fel de repede ca pe vremuri. Cea mai bună chestie când ești obosit e că nu te mai afișezi (în scris) cu proclamații sălbatice și aburite. Nu că asta ar fi ceva rău, dacă nu devine un obicei. Primul lucru pe care ar trebui să-l faci scrisul ar fi să-ți salveze curul. Dacă reușește asta, atunci îți va ieși din prima savuros și captivant.

O cunoștință, scriitor ca și mine, sună oameni și se laudă că lucrează 5 ore în fiecare noapte. Bănuiesc că asta ar trebui să ne dea pe spate. Desigur, nu-i nevoie s-o mai spun! Contează *ce* scrie. Mă-ntreb dacă socotește și timpul petrecut la telefon în alea 5 ore.

Pot să scriu cel mult 4 ore, dar după a patra, textul se diluează și nu mai rămâne nimic. La un moment dat, am cunoscut un tip care mi-a zis: „Ne-am futut toată noaptea“. Nu-i același tip care bate la mașină 5 ore pe noapte. Dar se cunosc. Poate ar trebui să facă cu rândul, să schimbe rolurile. Tipul care scria 5 ore să fută toată noaptea și tipul care futea toată noaptea să scrie 5 ore. Sau ar putea să se fută între ei și altcineva să scrie. Nu eu, vă rog! Să scrie femeia. Dacă e vreuna pe-acolo...

Hmmm... uite care-i treaba! În seara asta mă simt bătut în cap. Mă tot gândesc la Maxim Gorki. De ce? Habar n-am. Într-un fel, îmi pare că Gorki nici n-a existat. Cu unii scriitori poți să fii sigur c-au fost p-aici. Cum sunt Turgheniev sau D.H. Lawrence. Cu Hemingway e jumi-juma. A fost p-aici și nu prea. Dar Gorki? A scris niște chestii tari. Înainte de Revoluție. Apoi, după Revoluție, scrisul lui a început să pălească. Nu mai avea de ce să se plângă. La fel ca protestatarii antirăzboi: au nevoie de un război ca să fie în elementul lor. Unii își fac un trai frumos din proteste. Și când nu mai e război, nu știu ce să facă. În timpul Războiului din Golf era un grup de scriitori, poeți care a pus la cale un protest antirăzboi imens. Își pregătiseră poeme și discursuri. Dintr-odată, s-a terminat războiul. Iar protestul era programat o săptămână mai târziu. Dar nu l-au anulat. Au mers înainte, fiindcă voiau să fie pe scenă. Aveau nevoie de asta. La fel ca indianul care joacă Dansul Ploii. Și eu sunt antirăzboi. Eram antirăzboi cu mult înainte să devină o atitudine la modă, o dovadă de probitate intelectuală și onestitate. Dar am suspiciuni în legătură cu motivațiile și curajul multora dintre protestatarii profesioniști. Cum am ajuns de la Gorki la asta? Lasă mintea să lucreze în voia ei. Cui îi pasă?

Încă o zi reușită la curse. Nu vă faceți griji, nu câștig toți banii. Pariez de obicei 10 sau 20\$. Uneori, când chiar îmi face cu ochiul, mă arunc la 40\$.

Cursele îi bagă-n ceață pe unii. Înainte de fiecare cursă, 2 gagii comentează la canalul TV al hipodromului despre cine cred ei c-o să câștige. După fiecare dezbatere ies în pierdere. Așa cum se întâmplă cu toți cei care fac pronosticuri, cu fițuicile care publică informații și ponturi pentru pariori și cu casele de pariuri. Nici măcar computerele nu pot desluși firea

mârtoagelor, oricâtă informație ai îndesa în ele. De fiecare dată când plătești pe cineva să-ți spună ce să faci, o să pierzi. Asta îi include pe psihiatrul tău, pe psihologul tău, pe agentul tău de bursă, pe instructorul tău și pe ce-vrei-tu-ul tău.

Singurul moment în care înveți cu adevărat ceva e atunci când te aduni după ce ai dat chix și mergi mai departe. Cu toate astea, majoritatea oamenilor sunt paralizați de frică. Le e așa de frică să piardă încât ratează. Sunt prea dependenți, prea obișnuiți să li se spună ce să facă. Treaba asta începe în familie, continuă în școală și se propagă în lumea afacerilor.

Vedeți? Am câteva zile bune la curse și dintr-odată știu totul.

Ușa e deschisă și eu stau aici de-mi îngheață curul, dar n-o să mă ridic să închid ușa fiindcă vorbele astea aleargă odată cu mine și-mi place prea mult ca să le opresc. Dar să fiu al dracu', tot o s-o fac. O să mă ridic, o să închid ușa și-o să trag o pișare.

Gata, am făcut-o. Le-am făcut pe amândouă. Mi-am pus și un hanorac pe mine. Un scriitor bătrân își trage hanoracul pe cap, se chiorăște la ecranul computerului și scrie despre viață. Icoană de-nchinat, ce mai vreți? Pentru numele lui Hristos, v-ați întrebat vreodată cât se pișă un om de-a lungul vieții? Cât mănâncă? Cât se cacă? Tone. Oribil. Cel mai bine ar fi să murim și s-o întindem de-aici. Otrăvim totul cu dejectiile noastre. La dracu' și cu balerinele! Și ele fac același lucru.

Fără curse mâine. Marți e zi de odihnă.

Cred că o să cobor și-o să stau cu nevastă-mea să ne uităm la tembelizor. În mare parte sunt ba la curse, ba la mașinăria asta nenorocită. Poate că ea se bucură de cum stau lucrurile. Sper că așa e. Bun, o iau din loc. Sunt un tip ok, știți? O iau în jos pe scări. Cred că e ciudat să trăiești cu mine. Pentru mine e.

Noapte bună.

20/10/1991 00:18

Asta-i una dintre noptile alea în care nimic nu există. Imaginați-vă să fii așa mereu. Golit. Lipsit de sens. Fără lumină. Fără dans. Fără ceva care să-ți facă greață.

În felul ăsta, n-ai nici măcar bunul simț să te sinucizi. Nici nu-ți trece prin gând.

Ridică-te. Scarpină-te. Bea niște apă.

Mă simt ca o corcitură în luna iulie. Doar că suntem în octombrie.

Totuși, am avut un an bun. În valiza din spatele meu sunt teancuri de pagini. Am început să scriu din 18 ian. Sunt ca un nebun evadat în lume. Nici un om întreg la cap n-ar scrie atâtea pagini. E o boală.

Anul ăsta a fost bun și pentru că am ținut musafirii la distanță, mai mult decât de obicei. M-am păcălit o dată, totuși. Mi-a scris un tip din Londra. Zicea că a predat în Soweto. Și când le-a citit studenților niște Bukowski, mulți dintre ei și-au exprimat un interes real față de textele mele. Puști africani de culoare. Mi-a plăcut asta. Mereu îmi plac întâmplările care au loc la mare distanță. După o vreme, mi-a scris că a lucrat pentru *The Guardian* și că i-ar plăcea să-mi ia un interviu. Mi-a cerut numărul de telefon via e-mail. M-a sunat. Părea ok. Am stabilit

o zi și o oră convenabile pentru amândoi și s-a pus pe drum. Ziua cu pricina a sosit. Linda și cu mine l-am servit cu vin. Interviuul a părut ok, doar un pic bizar. Punea o întrebare, îi răspundeam și începea să vorbească despre o experiență pe care o avusese el, legată oarecum de întrebare și de răspunsul pe care i-l dădusem. Vinul continua să curgă, interviul s-a sfârșit. Am continuat să bem. El vorbea despre Africa etc. Accentul a început să i se schimbe, să se altereze, devenea tot mai grosier. Iar el părea că devine din ce în ce mai prost. Se metamorfoza în fața ochilor noștri. A ajuns la sex și a rămas acolo. Îi plăceau fetele afro. I-am zis că nu știm prea multe, dar că Linda are o prietenă mexicană. Asta i-a pus capac. A început să turuie despre cât de mult îi plac mexicancele. Trebuia s-o întâlnească pe prietena Lindei. Era musai. Nu știam dacă e o idee bună. A ținut-o langa. Beam vin, dar mintea lui reacționa de parcă ar fi fost inundată cu whiskey. Curând, conversația s-a rezumat la „Mexicană... mexicană... unde-i fata asta mexicană?” Se dizolvase complet. Se transformase într-un bețiv bleg și prelins pe care îl întâlnești de obicei prin baruri. I-am zis că noaptea s-a încheiat. A doua zi trebuia să ajung la cursele de cai. L-am împins spre ușă. „Mexicanca, mexicanca...”.

— Ne trimiți o copie a interviului, da? l-am întrebat.

— Desigur, desigur, a zis el. Mexicanca...

Am închis ușa și dus a fost.

Apoi am continuat să bem ca să ni-l scoatem din cap.

Asta s-a întâmplat cu câteva luni în urmă. N-a ajuns la noi nici un articol. N-avea nici o treabă cu *The Guardian*. Nici nu știu dacă m-a sunat din Londra. Probabil că venise din Long Beach¹. Mulți oameni folosesc șiretlicul ăsta ca să intre pe ușă. Din moment ce nu primești onorariu pentru interviuri, oricine

poate să-ți între în casă cu un reportofon și o listă de întrebări în mână. Într-o noapte, un gagi cu accent nemțesc m-a acostat cu reportofonul în fața ușii. A pretins că lucrează pentru ceva publicație din Germania cumpărată de milioane de cititori. A stat ore în șir. Întrebările lui păreau stupide, dar am dat tot ce am putut. Cred că-i dădusem material de 3 articole. Am băut și am băut și iar am băut. Îi picau ochii-n gură. Am băut de l-am băgat sub masă și eram pregătit să răspund la și mai multe întrebări. Ne distram, nu glumă! I-a căzut capul în piept. Îi curgeau balele la colțul gurii. L-am zgâlțâit. „Hei! Hei! Trezește-te!“ Și-a revenit și s-a uitat la mine. „Trebuie să-ți spun ceva“, mi-a zis, „nu sunt reporter, doar voiam să te văd“.

A fost o vreme când fotografii mă trăgeau și ei pe sfoară. Pretind că au relații, îți trimit portofoliul lor. Vin la tine cu ecranele, cu paravanele, cu blițurile și cu asistenții lor. Apoi nu mai dau nici un semn. Nu-ți trimit nici o fotografie. Nici una. Ei sunt cei mai mari farsori. „Vă voi trimite un set complet.“ Un tip mi-a zis: „O să vă trimit o fotografie în mărime naturală.“ „Cum adică?“ am întrebat. „Adică o fotografie de 2 metri pe 1,2.“ Asta se întâmpla acum câțiva ani.

Mereu am zis că meseria unui scriitor e scrisul. Dacă mă las păcălit de farsorii și muiștii ăștia, e numai vina mea. Am terminat cu ei. Să meargă să-i dea limbi lui Elizabeth Taylor.

1. Oraș din California încorporat în zona metropolitană a Los Angelesului, aflat la circa 10 kilometri de San Pedro, cartier în care locuia Bukowski cu soția sa, Linda Lee, la momentul scrierii acestui jurnal.

22/10/1991 16:46

Am o viață periculoasă. M-am trezit la 8 dimineața să hrănesc pisicile, fiindcă tipul de la Westec Security urma să instaleze un sistem de alarmă de ultimă generație la 8:30. (Eu sunt ăla care obișnuia să doarmă pe tomberoane?)

Westec Security a ajuns la 8:30. Un semn bun. I-am făcut turul casei, ca să-i arăt ferestre, uși etc. Bun, bun. O să le conectăm la cabluri, o să instalăm detectoare de geam spart, raze cu infraroșu, stingătoare etc. Linda a coborât să pună niște întrebări. E mai bună ca mine la d-astea.

Un singur gând mă măcina:

— Cât o să dureze chestia asta?

— Trei zile, a spus.

— Iisuse Hristose, am zis eu. (Hipodromul avea să fie închis două zile.)

Așa că am bâjbâit pe-acolo și l-am lăsat în treaba lui, i-am zis că ne întoarcem în curând. Aveam un cupon cadou de 100\$ pentru cumpărături de la I. Magnin de la aniversarea căsătoriei noastre. Și trebuia să depun un cec pentru drepturi de autor. Așa că am tulit-o spre bancă. Am semnat cecul.

— Îmi place foarte mult semnătura dumneavoastră, mi-a spus fata.

O altă fată s-a apropiat să se uite.

— Își tot schimbă semnătura, a zis Linda.

— Trebuie să-mi semnez numele pe cărți la nesfârșit, am spus eu.

— E scriitor, a completat Linda.

— Chiar așa? Ce scrieți? a întrebat una dintre fete.

— Spune-i, i-am zis Lindei.

— Scrie poeme, proză scurtă și romane, a zis ea.

— Și un scenariu de film, am completat eu. *Barfly*.

— Ah, a zâmbit una dintre fete. L-am văzut.

— Ți-a plăcut?

— Da, a zâmbit ea.

— Mulțumesc!

Apoi am ieșit de-acolo.

— Când am intrat am auzit-o spunând: „Știu cine-i ăsta“, a zis Linda.

Ați văzut? Eram celebri. Ne-am urcat în mașină și am plecat să luăm ceva de mâncare în apropierea complexului comercial I. Magnin.

Ne-am așezat la o masă, am comandat sendvișuri cu carne de curcan, suc de mere și două cappuccino. Din locul ăla puteam vedea o bună parte din mall. Locul era aproape gol. Afacerile mergeau prost. Ei bine, aveam un cupon de o sută de dolari pe care trebuia să-i spargem. Vom ajuta economia.

Eram singurul bărbat de acolo. În rest, numai femei. Singure sau câte două. Bărbații erau altundeva. Nu mă deranja. Mă simțeam în siguranță cu femeile. Mă odihneam. Rănile mi se vindeau. Îmi pria nițică umbră. Să fiu al dracu' dacă mă pot arunca în neștire de pe marginea stâncilor. Poate după ce mă odihnesc o să pot să plonjez din nou în prăpastie. Poate.

Am terminat de mâncat și ne-am dus la I. Magnin.

Aveam nevoie de cămăși. M-am uitat la cămăși. Să le ia dracu' pe toate! N-am găsit nici una. Parcă erau croite de idiști. Am renunțat la ele. Linda avea nevoie de o geantă. A găsit una cu 50% reducere. Costa 395\$. Arăta de 49,50\$. A renunțat la ea. Uite 2 scaune cu capete de elefanți pe spate. Mișto. Dar costau câteva mii. Am mai văzut o pasăre de sticlă. Era simpatică. Costa 75\$, însă Linda a zis că n-avem unde s-o punem. La fel și peștele cu dungi albastre. Începusem să obosesc. Să stau și să casc ochii la obiecte mă epuiza. Magazinele universale mă epuizau, mă călcau pe nervi. Nu era nimic în ele. Mormane peste mormane de căcaturi. Nu le-aș fi luat nici dacă le dădeau pe gratis. Oare nu vând și ei vreodată ceva care să merite?

Am hotărât s-o lăsăm pe altădată. Am intrat într-o librărie. Îmi trebuia o carte despre calculatoare. Trebuia să știu mai multe. Am găsit una. M-am dus la casă. Un angajat a scanat-o. Am plătit cu cardul. „Mulțumesc“, a zis, „sunteți drăguț să-mi semnați și mie aici?“. Mi-a întins ultima mea carte. Fiți atenți! Eram celebru. Recunoscut de două ori în aceeași zi. De două ori era de-ajuns. De trei ori sau mai mult, și dădeai de belele. Zeii aranjau lucrurile fix cum trebuie. L-am întrebat cum îl cheamă, am scris ceva, am mâzgălit o chestie, numele meu și un desen.

Înainte să plecăm, ne-am oprit la magazinul de calculatoare. Aveam nevoie de hârtie pentru imprimanta laser. Nu aveau. I-am arătat angajatului pumnul. Mi-a adus aminte de vremurile de demult. Mi-a recomandat un loc. Am dat de el în drum spre ieșire. Am găsit de toate acolo, mai ales reduceri. Am luat suficientă hârtie cât să-mi ajungă doi ani. Pe lângă asta am cumpărat plicuri pentru scrisori, stilouri și agrafe. Tot ce mai aveam de făcut era să scriu.

Ne-am urcat înapoi în mașină. Tipul cu sistemul de alarmă plecase. Tipul cu faianța trecuse în lipsa noastră și lăsase un mesaj: „Mă întorc până în 4“. Știam că n-o să se întoarcă până în 4. Era diliu. Copilărie nasoală. Era confuz, dar bun la montat faianța.

Am cărat marfa la etaj. Eram gata. Eram celebru. Eram scriitor.

M-am așezat și am pornit calculatorul. Am deschis STUPID GAMES și am început să joc *Tao*. Eram din ce în ce mai bun. Foarte rar pierdeam în fața calculatorului. Era mai ușor decât la curse, dar nu-ți dădea aceeași satisfacție. Oricum, miercuri revin la ele. Pariatul pe cai mă ține în tensiune. Face parte din strategie. Funcționează! Și am de umplut 5.000 de foi de hârtie pentru imprimantă.

31/10/1991 00:27

Zi groaznică la curse. Nu că aş fi pierdut biştari. Din câte îmi dau seama, cred că am şi câştigat o boabă. Dar atmosfera era oribilă. Nu mişca nimic. Era ca şi când aş fi intrat la pârnaie şi viaţa mi se scurgea printre degete. Aceleaşi chipuri, aceleaşi încasări de 18%. Uneori am impresia că toţi suntem captivi într-un film. Ne ştim replicile, ştim unde mergem, cum să ne jucăm rolul. Doar că nu-i nici o cameră de filmat. Şi totuşi, nu putem să evadăm din film. Şi e unul prost. Îi ştiu pe toţi funcţionarii de la pariuri mai bine decât mi-aş dori. Uneori vorbesc cu ei în timp ce pariez. Aş vrea să dau de un funcţionar indiferent, unul care îmi compostează pur şi simplu biletele şi nu zice nimic. Dar toţi devin sociabili în cele din urmă. Sunt plictisiţi. Sunt cu ochii-n patru pentru că mulţi pariori n-au ţiglele pe casă. Se ceartă cu funcţionarii. Alarmerile pornesc şi agenţii de securitate năvălesc peste ei. Aşa se face că vorbind cu noi, funcţionarii ne pot mirosi. Aşa se simt în siguranţă. Preferă pariorii prietenoşi.

Mi-e mult mai uşor cu pariorii. Cei care pariază cu regularitate ştiu că sunt cam dus cu capul şi că nu vreau să vorbesc cu ei. Lucrez mereu la câte un sistem nou. De multe ori schimb sistemele în mijlocul acţiunii. Încerc să potrivesc numerele în jurul actualităţii, încerc să codez nebunia într-un

singur număr sau într-un șir de numere. Vreau să înțeleg viața, ceea ce se întâmplă în viață. Am citit un articol despre șah care zicea că, pentru o lungă perioadă de timp, un rege, un nebun și o tură erau considerate egale cu un rege și doi cai. O mașinărie din Los Alamos cu 65.536 de procesoare a fost programată să rezolve problema. În 5 ore a găsit soluția, după ce a luat în considerare 100 de miliarde de mutări și a mers de la poziția câștigătoare înapoi. A descoperit că regele, tura și nebunul pot învinge regele și cei doi cai în 223 de mutări. Pentru mine e absolut fascinant. Nici nu se compară cu jocul ăsta retardat în care tre' să pariezi pe cai.

Cred că am lucrat prea mult în viață ca muncitor necalificat. Am muncit așa până la 50 de ani. Nemernicii ăia mă obișnuiseră să merg undeva în fiecare zi și să stau acolo mai multe ore până plecam acasă. Mă simt vinovat doar vorbind despre asta. Deci, mă aflu la curse. Eram plictisit. O luam razna. Îmi rezerv nopțile pentru scris sau băută. Uneori pentru amândouă. Unii dintre cititorii mei cred că iubesc caii, că acțiunea mă excită, că sunt un parior de categorie grea, un adevărat baștan macho. Primesc cărți în cutia poștală despre curse și cai, povești despre hipodromuri etc. Chestiile astea mă lasă rece. Mă duc la hipodrom fără tragere de inimă. Sunt prea idiot ca să mă pot gândi la alt loc în care să-mi pierd vremea. Unde să merg? La Grădinile Suspendate? Să văd un film? La dracu', ajută-mă! Nu pot s-o ard pe lângă gagici, iar cei mai mulți bărbați de vârsta mea sunt morți. Dacă nu-s morți, ar trebui să fie, că așa arată.

Am încercat să mă țin departe de curse, dar încep să devin foarte neliniștit și deprimat, iar în nopțile respective n-am nimic de împărtășit cu calculatorul. Mersul la curse mă forțează

să privesc Umanitatea în ochi, iar când te uiți la Umanitate TREBUIE să reacționezi. E prea mult! Un spectacol de groază fără sfârșit. Mda, mă plictisesc, sunt terorizat acolo, dar sunt și un fel de învățăcel. Un învățăcel al infernului.

Cine știe? Într-o bună zi, aș putea să ajung să fiu ținut la pat. Voi zăcea acolo și voi picta pe foi prinse în piuneze pe tavan. O să pictez cu o pensulă lungă și s-ar putea să-mi placă.

Dar chiar acum, văd chipurile pariorilor. Chipuri de carton, oribile, rele, fără expresie, lacome, chipuri de muribunzi. Zi după zi. Își rup tichetele, își citesc ziarele, se uită la schimbările de pe panou în timp ce sunt măcinați de trecerea timpului, în timp ce stau acolo cu ei, în timp ce sunt una cu ei. Suntem bolnavi! Lipitorile speranței. Hainele noastre ponosite, mașinile noastre vechi. Ne îndreptăm spre iluzii. Viețile noastre sunt irosite la fel ca ale tuturor celorlalți.

3/11/1991 00:48

Azi am rămas acasă în loc să mă duc la curse. M-a durut gâtul și am simțit o durere în creștetul capului. Când ajungi la 71, nu poți să știi niciodată când o să-ți explodeze capul prin parbriz. Din când în când mai particip la câte o băută regulamentară și fumez prea multe țigări. Corpul se oftică din cauza asta, dar mintea trebuie și ea hrănită. Și spiritul. Băutura îmi hrănește mintea și spiritul. Oricum, am rămas acasă. Nu m-am dus la curse. Am dormit până la 12:20.

Zi ușoară. M-am băgat la spa ca un barosan. Ieșise soarele, apa făcea bulbuci și vârtejuri. Fierbinte. M-am calmat. De ce nu? Ia o pauză. Încearcă să te simți mai bine. Lumea întreagă e un sac jerpelit plin de căcat. N-o pot salva. Dar am primit multe scrisori de la indivizi care pretind că textele mele le-ar fi salvat curul. Nu le-am scris pentru asta, le-am scris ca să-mi apăr propriul cur. Eram mereu pe dinafară, nu mă integram pe nicăieri. Am aflat asta în curtea școlii. Alt lucru pe care l-am învățat a fost că învăț foarte încet. Ceilalți băieți știau totul; eu nu știam nimic, în pizda mă-sii! Totul era scaldat într-o lumină albă, amețitoare. Eram un prost. Și, totuși, chiar și atunci când eram un prost știam că nu sunt de-a dreptul prost. Aveam un colțișor al meu, era ceva acolo. Nu contează. Iată-mă aici! Stau

în jacuzzi, în timp ce viața mea se termină. Nu mă deranjează asta! Asistasem deja la tot circul. Dar mai am multe de scris până când o să fiu înghițit de întuneric sau ce-o fi pe lumea aialaltă. Asta-i partea bună a cuvântului: o tot ia la trap, caută lucruri, formează propoziții, dă un bairam. Eram plin de cuvinte și încă îmi ieșeau bine. Eram norocos. În jacuzzi. Cu gâtul umflat, cu durerea de cap! Eram norocos. Scriitor bătrân meditând la spa. Frumos! Dar iadul e mereu acolo, așteaptă să cadă peste tine.

Bătrânul meu motan a venit și s-a uitat la mine. Ne-am uitat unul la altul. Amândoi știam totul și nimic. Apoi s-a îndepărtat.

Ziua a curs mai departe. Linda și cu mine am luat prânzul undeva, nu mai țin minte unde. Mâncarea n-a fost prea bună. Erau oameni peste tot. Erau vii, dar nu chiar. Stăteau la mese și în separeuri. Mâncau și vorbeau. Iisuse, mi-aduc aminte de-o fază! Am luat prânzul alaltăieri, înainte să plec la curse. Stăteam la tejghea. Nu era nimeni. Primisem comanda și începusem să mănânc. Intră un tip și se așază FIX LÂNGĂ MINE. Mai erau vreo 20 sau 25 de alte locuri. Dar s-a așezat pe scaunul de lângă mine. Pur și simplu nu mă dau în vânt după oameni. Cu cât sunt mai departe de ei, cu atât mă simt mai bine. A comandat și a început să vorbească cu chelnerița despre fotbal. Mă uit și eu la meciuri din când în când, dar să vorbești despre asta într-o cafenea!? Au tot trăcănit acolo, lungindu-se pe câte-o chestie sau alta. Și-au ținut-o așa. Jucătorul preferat. Cine ar trebui să câștige etc. Apoi ni s-a alăturat un tip. Presupun că nu m-ar fi deranjat așa de tare dacă nu mi-aș fi frecat coatele cu bulangiul ăla de lângă mine. De soi bun, cu siguranță. Îi plăcea fotbalul. Neproblematic. American. Pe scaunul de lângă mine. Las-o moartă!

Deci da, am luat prânzul, Linda și cu mine, ne-am întors și ziua a trecut liniștită spre noapte. Apoi, după ce s-a întunecat, Linda a observat ceva. Era bună la chestiile astea. Am auzit-o întorcându-se din curte și spunând:

— A căzut Moș Charley, au venit pompierii.

Moș Charley are 96 de ani și locuiește în casa cea mare de lângă noi. Soția lui a murit săptămâna trecută. Erau căsătoriți de 47 de ani.

Am ieșit în fața casei și am văzut mașina de pompieri. Un tip o ardea pe-acolo.

— Sunt vecinul lui Charley. Mai trăiește?

— Da, a zis.

Era evident că așteaptă ambulanța. Pompierii ajunseseră primii. Am așteptat. A ajuns ambulanța. Era bizar. Au ieșit din ea doi omuleți. Păreau destul de mici. S-au așezat unul lângă altul. Trei pompieri s-au apropiat de ei. Unul a început să vorbească cu omuleții. Stăteau acolo și dădeau din cap. Apoi s-a terminat. S-au întors și au luat targa. Au urcat-o pe scara mare din fața casei.

Au stat înăuntru ceva vreme. Apoi au ieșit. Moș Charley era pe targă, legat. Ne-am apropiat când se pregăteau să-l urce în ambulanță.

— Fii tare, Charley, am zis.

— Așteptăm să te întorci, a zis Linda.

— Cine sunteți? a întrebat el.

— Suntem vecinii tăi, a răspuns Linda.

Apoi l-au urcat în ambulanță și au plecat. Două rude l-au urmat într-o mașină roșie.

Un vecin a traversat strada. Ne-am salutat. Ne cunoșteam. I-am zis de Charley. Eram indignați că rudele l-au lăsat singur

atâta timp. Dar nu puteam face mare lucru.

— Ar trebui să-mi vezi cascada, a zis vecinul.

— Foarte bine, am zis, s-o vedem!

Am luat-o după el, am trecut de nevastă, am trecut de copii și am ieșit în curte pe ușa din dos, am ocolit piscina și am dat nas în nas cu o cascadă URIAȘĂ. Se înălța deasupra unei stânci, iar apa părea să tășnească dintr-un trunchi de copac. Era enormă. Construită din pietre imense, superbe, de diferite culori. Apa vuia în lumini orbitoare. Incredibil. Un muncitor încă lucra la ea.

Am dat mâna cu muncitorul.

— Ți-a citit toate cărțile, a spus vecinul.

— Nu mai spune!

Muncitorul mi-a zâmbit.

Apoi ne-am întors în casă. Vecinul m-a întrebat:

— Ce-ai zice de un pahar cu vin?

— Nu, mulțumesc!

Apoi i-am spus de durerea din gât și de cea din creștetul capului.

Linda și cu mine am traversat strada și ne-am întors acasă.

Practic, cam așa au arătat ziua și noaptea alea.

22/11/1991 00:26

Deci, în anul în care am făcut 71 am fost al naibii de productiv. Cred că anul ăsta am scris mai multe cuvinte decât în oricare alt an din viața mea. Și, cu toate că un scriitor nu e un bun judecător al propriei opere, tind să cred că am rămas la fel de bun – vreau să zic, la fel de bun ca în vremurile mele de glorie. Computerul ăsta pe care am început să-l folosesc de pe 18 ian. e de vină. Mă ajută să scriu cuvintele mai repede. Se transferă mai rapid de la creier (sau de unde o veni asta) către degete și de la degete către ecranul pe care poate fi văzut imediat – clar și precis. N-are treabă cu viteza, e o chestiune de curgere, e un râu de cuvinte și, când cuvintele sunt bune, tre' să le lași să curgă fără oprire. Gata cu indigourile, gata cu bătutul la mașină. De obicei, îmi lua o noapte să scriu textul și încă una să corectez greșelile. Acum, greșelile de ortografie, timpurile verbale etc. pot fi corectate direct în original, fără să mai fie nevoie să bați iar la mașină, să faci adnotări sau să tai cuvintele cu o linie. Nimănui nu-i place să citească copii vraise, nici măcar scriitorului. Știu că lucrurile astea par pedante și excesiv de precaute, dar nu-i așa. Tot ce face computerul e să dea voie forței sau norocului pe care se-ntâmplă să le ai să se manifeste

în mod limpede. E de bine, pe bune! Și dacă ăsta-i un fel de a-ți pierde sufletul, eu sunt total de acord.

Au fost și unele momente nasoale. Îmi amintesc că într-o noapte, după ce am tastat vreo 4 ore și simțeam că am parte de un noroc incredibil, am apăsat un buton sau ceva de genul ăsta și paginile au dispărut într-o sclipire de lumină albastră a ecranului. Am încercat orice, doar ca să le fac să reapară. Pur și simplu se evaporaseră. Da, îl setasem pe „Save all“, dar n-a contat. Mai pățisem asta și în trecut, dar nu cu atât de multe pagini. Tre' să spun: e atât de oribil sentimentul, de zici c-ai aterizat în iad. Dacă stau bine să mă gândesc, am mai pierdut vreo 3-4 pagini din romanul meu. Un capitol întreg. Pe-atunci trebuia să rescriu pur și simplu toată tărășenia. Când faci asta, pierzi mereu câte ceva: mici sclipiri care nu se mai întorc. Dar și câștigi ceva, pentru că în timp ce rescrii, sari peste lucruri care nu te-au mulțumit inițial și adaugi fragmente mai bune. Așa, și!? E o noapte lungă, se pare. Păsările sunt treze. Soția și pisicile cred că ai luat-o razna.

Am consultat niște experți în calculatoare în legătură cu „scлипirea albastră“, dar nici unul dintre ei n-a putut să-mi spună ceva. Am descoperit că cei mai mulți experți în calculatoare nu sunt deloc experți. Ți se întâmplă chestii dubioase care nu se găsesc în nici un manual de-ale lor. Acum, că am învățat mai multe despre calculatoare, cred că știu o chestie care ar fi putut să-mi salveze textul.

Cea mai nașpa noapte a fost aia în care m-am așezat la birou și calculatorul a luat-o razna. Bubuia, scotea zgomote ciudate și puternice, ecranul se întuneca. Am încercat de toate, dar n-am putut să fac nimic. Apoi am observat că pe ecran și în jurul fantei prin care bagi dischetele se întărise un fel de lichid. Una

dintre pisicile mele se pișase pe el. A trebuit să-l duc la service. Depanatorul era în pauză. Când vânzătorul a scos o bucată din „creierul“ mașinăriei, un lichid galben a țâșnit pe cămașa lui albă și omu' a început să urle „Pișat de pisică!“. Săracul om! Săracul om! Oricum, l-am lăsat acolo. Garanția nu acoperea și daunele provocate de pișatul de pisică. Au fost nevoiți să scoată toate mațele din „creier“. Le-a luat 8 zile să-l repare. În acest răstimp, m-am întors la mașina de scris. Era ca și cum aș fi încercat să sparg pietre cu mâinile goale. Am fost nevoit să învăț de la zero să dactilografiezi. A trebuit să mă îmbăt criță ca să intru în atmosferă. Și așa a trecut o noapte de scris și apoi încă o noapte de corectat. Dar m-am bucurat de prezența mașinii de scris. Mi-a fost alături 5 decenii și am trăit multe momente bune împreună. Când am primit calculatorul înapoi, am pus mașina de scris la locul ei. M-am întristat puțin. Dar m-am întors la tastatură și cuvintele și-au luat zborul ca un stol de păsări nebune. Și de atunci n-am mai avut parte de sclipiri albastre dubioase sau de pagini șterse. Parcă mergea și mai bine ca înainte. Pișatul ăla de pisică a rezolvat totul. Doar că acum, când plec de la birou, acopăr calculatorul cu un prosop de plajă și închid ușa.

Da, a fost cel mai productiv an. Vinul e mai bun dacă e învechit cum trebuie.

Nu sunt în competiție cu nimeni, nu mă gândesc la nemurire, nu-mi pasă de ea. E vorba SĂ ACȚIONEZI cât ești în viață. Poarta care se deschide în razele soarelui, caii care galopează în lumină, toți jocheii ăia, mici diavoli curajoși în mătăsurile lor strălucitoare, dând bice și făcându-și treaba. Gloria stă în mișcare și îndrăzneală. Blestemată fie moartea. E azi și e azi și e azi. Da.

9/12/1991 1:18

Sunt în declin. De 5 minute mă holbez la o agrafă. Ieri intrasem pe autostradă. Era seară. Un pic de ceață. Crăciunul se apropia ca un harpon. Dintr-odată, mi-am dat seama că șofam de unul singur. Apoi am văzut în mijlocul drumului o ditamai bara de protecție prinsă de-o bucată de grilă. Am evitat-o la timp, după care m-am uitat în dreapta. Patru sau cinci mașini, una peste alta. Dar era liniște, nici o mișcare, nimeni în jur, nici un foc, nici un fum, nici un far aprins. Apoi, dintr-odată, s-a făcut noapte. Uneori n-ai parte de nici un avertisment. Lucrurile se-ntâmplă cât ai bate din palme. Totul se schimbă. Ești viu. Ești mort. Lumea merge mai departe.

Suntem subțiri ca hârtia. Trăim pentru o scurtă perioadă de timp, ne bazăm pe noroc, facem slalom printre probabilități. Asta-i cea mai bună, dar și cea mai proastă parte: factorul temporal. Nu-i nimic de făcut în privința lui. Poți să stai în vârf de munte și să meditezi câteva decenii și n-o să se schimbe nimic. Te poți schimba în așa fel încât să accepți trecerea timpului, dar poate că și asta e greșit. Poate că gândim prea mult. Ar trebui să simțim mai mult și să gândim mai puțin.

Toate mașinile din grămada aia păreau gri. Ciudat!

Îmi place felul în care filozofii analizează conceptele și teoriile dinaintea lor. Chestia asta se întâmplă de secole. Nu, nu asta-i calea, zic ei. Așa se face! Se întâmplă iar și iar, și acest tip de reconfigurare pare logic. Principala problemă a filozofilor e că trebuie să-și umanizeze limbajul, să-l facă accesibil, ca să se aprindă mai bine ideile, să fie mai interesante. Cred că asta învață ei. Simplitatea e cheia.

În scris trebuie să curgi odată cu fraza. Cuvintele pot să-ți iasă schiloade și crăpate, dar, dacă alunecă bine, o anumită desfătare luminează totul. Scriitura pigulită e scriitură muribundă. Cred că Sherwood Anderson¹ a fost printre scriitorii care s-au priceput cel mai bine să se joace cu cuvintele. Le trata ca pe niște pietre sau ca pe dumicați. Și a PICTAT cuvintele pe hârtie. Și erau atât de simple, încât simțeai că vin asupra ta valuri de lumină, vedeai uși deschizându-se, ziduri scânteind. Puteai să vezi covoare și pantofi și degete. Avea cuvintele la el. Încântător! Totuși, erau ca niște gloanțe. Puteau să te elimine instant. Sherwood Anderson știa ceva. Avea instinct. Hemingway se străduia prea mult. Se simțea truda. Lipea cuvintele ca blocurile de granit. Iar Anderson putea să râdă în vreme ce-ți spunea ceva serios. Hemingway nu râdea niciodată. Cei care scriu în picioare la 6 dimineața n-au simțul umorului. Vor să învingă ceva.

În noaptea asta sunt obosit. Nasol! Nu dorm destul. Mi-ar plăcea să stau în pat până la prânz, dar prima cursă începe la 12:30. Pe lângă asta, mai trebuie să și conduc și să-mi pun numerele în ordine. Tre' să plec de-aici pe la 11, înainte să ajungă poștaşul. Și rareori mă culc înainte de 2 noaptea. Mă scol de câteva ori ca să mă piș. În fiecare dimineață, una dintre pisici mă trezește la 6 ca să-i dau drumul afară. Și mai e și

chestia asta: tot felul de suflete singuratice au obiceiul să mă sune până-n 10 dimineața. Nu răspund, dar robotul preia mesajul. Evident, somnul meu s-a dus dracu'. Dar dacă asta e singurul lucru de care mă plâng, înseamnă că-s în formă maximă.

Sar două zile peste curse. Nu mă scol din pat până mâine la prânz și o să mă simt cu zece ani mai tânăr. Să-mi bag dacă asta chiar nu e o combinație – zece ani în minus m-ar duce la 61. Lasă-mă să plâng, lasă-mă să plâng.

E 1 noaptea. Ce-ar fi să mă opresc acum și să mă pun la somn?

[1.](#) Sherwood Anderson (1876-1941), romancier și autor de proză scurtă american.

18/1/1992 23:59

Ei bine, mă tot mișc între roman, poem și cursele de cai și încă sunt în viață. La curse nu se întâmplă mare lucru. Rămân captiv cu restul oamenilor și atât. Apoi mai e autostrada: ca să ajung la curse și înapoi acasă. Autostrada îți amintește cum sunt oamenii. Trăim într-o societate competitivă. Vor să pierzi tu ca să câștige ei. E o chestie înnăscută și pe autostradă iese la iveală. Șoferii care merg încet vor să te blocheze, ăia care-i dau talpă vor să te depășească. Eu o țin pe la 110, așa că depășesc și sunt depășit. N-am probleme cu vitezomanii. Mă dau din calea lor și-i las să treacă. ăia lenți mă irită. ăia care o ard cu 85 la oră pe banda de viteză. Și uneori ajungi să fii prins între ei. Poți să te uiți la ceafa șoferului din fața ta ca să-ți dai seama cu cine ai de-a face. Și ai de-a face cu un suflet adormit, înrăit, grobian, crud și complet stupid.

Aud o voce care-mi spune: „Tu ești ăla prost dacă gândești așa. Tu ești!“.

Întotdeauna vor fi unii care îi vor apăra pe anormalii ăștia fiindcă nu realizează cât de anormali sunt. Iar motivul pentru care nu realizează asta e că și ei sunt anormali. Trăim într-o societate care-i ea însăși anormală și de-aia oamenii fac ce fac.

Dar asta-i treaba lor și nu-mi pasă câtă vreme nu trebuie să trăiesc cu ei.

Eram la un moment dat la cină cu un grup de oameni. La masa de lângă stătea alt grup de oameni. Vorbeau tare și se tot hlizeau. Dar râsul lor era complet fals, forțat. Și-i dădeau înainte.

Într-un final, le-am zis prietenilor mei: „E cam groasă treaba, nu-i așa?”.

Unul s-a întors către mine, a arborat un zâmbet zaharisit și a zis: „Îmi place când oamenii sunt fericiți”.

N-am răspuns. Dar am simțit o gaură neagră care-mi devora măruntaiele. La dracu’!

Îți faci o idee despre oamenii de pe autostradă. Îți faci o idee despre oamenii cu care ieși cina. Te prinzi cum sunt ăia de la televizor. Îți faci o idee despre oamenii din supermarket etc. etc. E aceeași idee. Ce poți să faci? Te ferești și te resemnezi. Îți mai pui ceva de băut. Și mie îmi place când oamenii sunt fericiți. Doar că n-am văzut prea mulți din ăștia.

În fine, azi am mers la curse. Un tip de-acolo purta o șapcă roșie. O șapcă din aia pe care o primești gratis la hipodrom. O șapcă moca. Avea cu el formularul de curse și o muzicuță. A luat muzicuța și a început să cânte. N-avea ureche muzicală. Nu făcea altceva decât să sufle-n ea. Și nu vorbim nici de gama dodecafonică a lui Schoenberg. Vorbim de două sau trei acorduri. A rămas fără aer și și-a băgat nasu-n formular.

În fața mea stăteau aceiași 3 tipi care fuseseră acolo toată săptămâna. Unul la vreo 60 de ani care purta mereu haine maro și o pălărie maro. Lângă el, altul mai în vârstă, pe la 65, cu părul alb ca zăpada, cu un gât strâmb și adus de umeri. Iar lângă el, un asiatic la vreo 45 care fuma țigară de la țigară.

Înainte de fiecare cursă, discutau pe care cal ar trebui să parieze. Erau cu toții niște pariori extraordinari, la fel ca Urlătorul de care v-am mai povestit. Vă zic și de ce. Am stat în spatele lor timp de vreo două săptămâni. Nici unul n-a ales până acum un cal câștigător. Îi aleg pe ăia care-s aproape la sigur, între 2 la 1 și 8 la 1. Asta înseamnă vreo 45 de curse a câte 3 selecții fiecare. Adică 135 de selecții fără câștigător. E o statistică impresionantă. Gândiți-vă un pic. Să zicem că fiecare dintre ei ar fi ales pur și simplu un număr, de pildă 1, 2 sau 3. Dacă ar fi rămas cu el, s-ar fi ales automat cu un câștigător. Dar sărind de la unul la altul au reușit cumva, punându-și mintea la contribuție și cunoștințele la bătaie, să rateze de fiecare dată. De ce mai vin la curse? Nu le e pic de rușine la cât sunt de inepti? Nu, mereu mai urmează o cursă. Într-o zi vor câștiga.

Bun, acum înțelegeți de ce, atunci când plec de la curse și ies pe autostradă, calculatorul ăsta mi se pare atât de atrăgător. Un ecran curat pe care aștern cuvinte. Soția mea și cele 9 pisici îmi par genii. Și chiar sunt!

8/2/1992 1:16

Ce fac scriitorii când nu scriu? Eu, de pildă, merg la curse. În trecut ori făceam foamea, ori îmi rupeam spinarea cu munci inumane.

Acum mă țin departe de scriitori – sau de cei care se cred scriitori. Dar din 1970 până-n 1975, când m-am hotărât să mă potolesc și să scriu sau să crăp, au tot trecut pe la mine scriitori. Toți erau poeți. POETI. Și am descoperit un lucru uimitor: nici unul n-avea cu ce să se întrețină. Dacă publicaseră cărți, nu se vindeau. Iar dacă făceau lecturi publice de poezie, participa foarte puțină lume, între 4 și 14 spectatori, la rândul lor POETI. Dar toți locuiau în apartamente destul de bine aranjate și păreau să aibă mult timp la dispoziție să stea pe canapeaua mea și să-mi bea berea. Mi se dusesse buhul că eram ăla turbat. Umbla vorba că dau petreceri la care se întâmplă lucruri de nedescris, că femeii nebune dansează și sparg obiecte prin casă, că dădeam oamenii afară în șuturi sau că poliția făcea raiduri pe la mine pe-acasă etc. Mare parte din zvonurile astea erau adevărate. Dar eram nevoit și să pun cuvântul pe hârtie pentru editorul meu și pentru reviste ca să fac rost de bani de chirie și de băutură, iar asta însemna că trebuia să scriu proză. Dar acești... poeți... nu scriau decât poezie... Mi se părea marfă

subțire și plină de pretenții... dar o tot dădeau înainte, se îmbrăcau acceptabil, păreau bine hrăniți și aveau tot acest timp de stat pe canapea și de trăncănit – despre poezia lor și despre ei înșiși. Adesea întrebam: „Ascultă, zi și mie, cum reușești să te descurci?“. Stăteau acolo și îmi zâmbeau și îmi beau berea și așteptau să pună mâna pe câteva dintre femeile mele dezmațate, în speranța că ar putea să aibă și ei parte – de sex, admirație, aventură, dracu’ știe.

Era tot mai clar în mintea mea că va trebui să scap de limbiștii ăștia delicați. Și, treptat, le-am aflat secretul, unul câte unul. De cele mai multe ori, pe lângă acești poeți, bine ascunsă, se afla MAMA. Mama avea grijă de aceste genii. Le plătea chiria, mâncarea și hainele.

Îmi amintesc că, odată, într-una dintre rarele mele deplasări, stăteam în apartamentul unui POET. Atmosfera era destul de anostă, nimic de băut. Stătea în fotoliu și ținea un discurs despre cât de nedrept e că nu era recunoscut. Editorii, toată lumea conspira împotriva lui. Și-a ațintit degetul spre mine: „Chiar și tu. I-ai spus lui Martin să nu mă publice!“. Nu era adevărat. A continuat să se vaite și să croncăne despre alte chestii. Apoi a sunat telefonul. A ridicat receptorul și a început să vorbească foarte cumpănit și mios. A închis și s-a întors spre mine.

— E maică-mea, vine încoace. Tre’ să pleci!

— Nu-i nici o problemă, mi-ar face plăcere s-o cunosc pe maică-ta.

— Nu! Nu! E groaznică! Tre’ să pleci! Acum! Grăbește-te!

Am luat liftul și am ieșit. Și așa l-am tăiat de pe listă.

Am mai întâlnit unu’. Maică-sa îi cumpăra de mâncare, îi plătea mașina, asigurarea și chiria. Ba chiar îi scria o parte

dintre texte. Incredibil. Și treaba asta ținea așa de zeci de ani.

Mai era un tip. Părea foarte calm mereu și bine hrănit. Ținea în fiecare duminică după-amiază un curs de poezie într-o biserică. Avea un apartament mișto. Era membru al partidului comunist. Să-i zicem Fred. Am întrebat o doamnă mai în vârstă care mergea la cursul lui și-l admira foarte tare:

— Ziceți-mi și mie, cum reușește Fred să se descurce?

— O, a spus ea, Fred nu vrea să spună, fiindcă e foarte retras și modest, dar face bani spălând rulote fast food.

— Rulote fast food?

— Da, știi rulotele alea de unde poți să-ți cumperi cafea și sendvișuri în pauzele de la serviciu? Ei bine, Fred le spală.

Au mai trecut niște ani și s-a aflat că Fred era proprietarul mai multor imobile și că trăia din chirii. Când am aflat asta, m-am îmbătat și m-am dus acasă la Fred. Stătea într-un apartament undeva deasupra unui teatru micuț. Foarte dichisit. M-am dat jos din mașină și am sunat la ușă. N-a vrut să răspundă. Știam că e acasă. I-am văzut silueta mișcându-se pe după perdele. M-am întors în mașină, am început să claxonez și să strig: „Hei, Fred, hai pân-afară!”. Am aruncat o sticlă de bere într-una dintre ferestre. A ricoșat. Asta l-a atins. A ieșit pe micul lui balcon și s-a uitat la mine.

— Bukowski, pleacă de-aici!

— Fred, hai până jos să-ți sparg fața, latifundiar comunist ce ești!

A fugit înăuntru. Am stat acolo și l-am așteptat. Nimic. Apoi m-am gândit că suna la poliție. Mi-a ajuns compania gaborilor. M-am urcat în mașină și m-am întors acasă.

Alt poet locuia într-o casă de pe malul apei. Frumoasă casă. N-avusese niciodată serviciu. Mă țineam după el: „Cum

reuşeşti? Cum reuşeşti?“. În cele din urmă, a cedat. „Părinţii mei au nişte proprietăţi, iar eu strâng chiriile. Se-adună de-un salariu.“ Îmi închipui că avea un salariu al naibii de bun. Oricum, măcar *el* mi-a zis.

Unii nu suflă o vorbă. Mai era un tip. Scria decent poezie, dar foarte rar. Stătea mereu în câte un apartament cochet. Pleca în vacanţe prin Hawaii şi prin alte locuri. Dintre toţi, el era cel mai relaxat. Mereu cu Țoale noi, proaspăt călcate, pantofi noi. Nu-l vedeai niciodată nebărbierit sau netuns; avea nişte dinţi albi, sclipitori. „Hai, baby, zi-mi cum de te-ai aranjat așa de bine?“ N-a dat din casă absolut nimic. Nici măcar nu zâmbea. Stătea și tăcea mîlc.

Mai sunt și ăia care trăiesc din cerșit. Am scris un poem despre unul dintre ei, dar nu l-am mai trimis fiindcă mi s-a făcut milă de el. Uite un fragment:

*Jack cu laȚe-n cap, Jack cu mîna-ntinsă, Jack cu maȚul gros,
Jack cu glas strident, Jack are școala vieȚii, Jack face pe grozavul,
Jack crede că-i un geniu, Jack borăște, Jack îi vorbește de rău pe
cei norocoși, Jack îmbătrînește pe zi ce trece, Jack încă stă cu
mîna-ntinsă, Jack coboară pe vrejul de fasole, Jack o spune, dar
n-o face, Jack scapă basma curată după ce-a omorât pe cineva,
Jack manglește¹, Jack își amintește de vremurile bune, Jack dă din
gură, Jack cu mîna-ntinsă, Jack îi terorizează pe cei slabi, Jack
înărăitul, Jack stă prin cafenele, Jack vrea recunoaștere, Jack n-are
niciodată un loc de muncă, Jack își supraevaluează potenȚialul,
Jack perorează despre talentul lui nerecunoscut, Jack dă vina pe
ceilalȚi.*

Știți cine e Jack! L-ați văzut ieri, îl veți vedea mâine, o să-l vedeți săptămâna viitoare.

Vrea să aibă fără să facă nimic.

Lumea e plină de oameni ca Jack. Și toți coboară pe vrejul de fasole.

Am obosit să scriu despre poeți. Atât mai spun: că-și fac rău trăind ca poeți în loc să trăiască altfel. Am lucrat ca muncitor necalificat până la 50 de ani. Am fost băgat în aceeași grămadă cu oamenii de rând. N-am pretins că sunt poet. Nu că munca silnică ar avea cine știe ce măreție. În cele mai multe cazuri e oribilă. Și deseori trebuie să te lupți ca să nu pierzi o slujbă de rahat, fiindcă sunt alți 25 care-ți suflă-n ceafă gata să-ți ia locul. Sigur, n-are nici un sens. Sigur că un job te nimicește, te face una cu pământul. Dar cred că traiul în mizeria aia m-a învățat să renunț la căcaturile din proză. Cred că trebuie să te mânjești cu căcat din când în când. Cred că trebuie să știi ce-i pușcăria, să știi ce-i un spital. Cred că trebuie să știi cum e să faci foamea 4 sau 5 zile la rând. Cred că viața alături de femei nebune face bine la coloana vertebrală. Cred că poți să scrii cu bucurie după ce ai fost prins între ciocan și nicovală. Zic asta fiindcă toți poeții pe care i-am cunoscut au fost niște mămăligi, niște lingăi. N-au despre ce să scrie, în afară de lipsa lor egoistă de vlagă.

Da, mă țin departe de POEȚI. Mi-o luați în nume de rău?

[1.](#) În original: „Jack who jacks“.

16/3/1992 00:53

Habar n-am de unde apare. Dar e acolo: un anumit fel de a-i percepe pe scriitorii din trecut. Și nici măcar nu-i o reprezentare potrivită, e doar percepția mea aproape în întregime inventată. Pe Sherwood Anderson, de pildă, mi-l imaginez ca pe un tip scund, cu umerii puțin lăsați. Se prea poate ca el să fi fost înalt și cu spatele drept. N-are-a face. Eu așa mi-l imaginez. (N-am văzut niciodată o poză cu el.) Pe Dostoievski mi-l închipui ca pe un tip bărbos, gras, cu ochii de un verde închis, plini de patimă înăbușită. Inițial era prea gras, apoi prea slab, apoi iar prea gras. N-are nici un sens, știu! Dar îmi place lipsa mea de sens. Îl văd pe Dostoievski ca pe-un gagi care poftea la minore. Pe Faulkner mi-l imaginez mai degrabă în penumbră, ca pe un excentric cu respirația urât mirositoare. Pe Gorki, ca pe unul care bea pe ascuns. Pe Tolstoi, ca pe unul care se înfurie din nimic. Pe Hemingway mi-l închipui ca pe un tip care dansa balet când era singur în cameră. Céline sigur avea probleme mari cu somnul. Iar e.e. cummings cred că juca foarte bine biliard. Aș putea s-o țin așa la nesfârșit.

Mi-am imaginat bună parte din chestiile astea pe când eram un scriitor care făcea foamea, pe jumătate nebun, incapabil să se integreze în societate. Mâncare aveam puțină, dar aveam

mult timp. Indiferent cum erau scriitorii ăia, pe mine mă fermecau. Îmi arătau alt gen de deschideri. Dădeau pe gât o dușcă de tărie de cum se ridicau din pat. Viața îi copleșea. Fiecare zi era ca mersul prin cimentul proaspăt turnat. I-am făcut eroii mei. Mă hrăneam cu ei. Ce gândeam despre ei mă ținea pe linia de plutire deasupra nimicului. Mă gândeam la ei cu mult mai multă plăcere decât îi citeam. De exemplu, D.H. Lawrence! Ce pitic urâcios. Știa atât de multe că era mai mereu plin de draci. Adorabil, adorabil! Iar Aldous Huxley... avea atâta creier că putea să dea și la alții. Era atât de doxă că-l durea capul.

Mă întindeam pe patul flămânzirii mele și mă gândeam la tipii ăștia.

Literatura era atât de... romantică. Mda!

Dar nici compozitorii și pictorii nu erau de lepădat. Mereu o luau razna, se sinucideau, făceau chestii bizare și odioase. Sinuciderea părea o idee ispititoare. Am încercat și eu asta de câteva ori. Nu mi-a ieșit, dar am fost pe-aproape. Am avut niște tentative ca lumea. Acum iată-mă la aproape 72 de ani! Eroii mei s-au dus de mult și am fost nevoit să trăiesc printre alții. Unii dintre ei sunt noii creatori, alții sunt noile celebrități. Nu sunt de același calibru. Mă uit la ei, îi ascult și-mi zic: asta-i tot? Adică, da! Dau din gură tot timpul... dar viața lor pare plină de COMFORT. Nu-i nici o urmă de nebunie. Singurii care par nebuni sunt cei care s-au ratat ca artiști și sunt convinși că ratarea lor e cauzată de niște forțe oculte. Și creația lor este slabă, oribilă.

Nu mai am spre cine să-mi îndrept atenția. Nici măcar la mine nu mai pot fi atent. Tot intram și ieșeam din pușcărie, dădeam ușile de perete, spărgeam ferestre, beam 29 de zile pe

lună. Acum stau în fața calculatorului cu radioul pornit și ascult muzică clasică. Nici măcar nu beau în seara asta. Mă temperez. Pentru ce? Vreau să ajung la 80-90 de ani? Nu-mi pasă dacă o să mor... dar nu anul ăsta!

Nu știu, era altfel pe atunci. Scriitorii păreau mult mai... scriitori. Lucrurile erau duse până la capăt. The Black Sun Press¹. Soții Crosby. Al naibii să fiu dacă n-am călcat o dată în epoca aia. Caresse Crosby a publicat o povestire de-ale mele în revista *Portfolio*, alături de texte de Sartre și Henry Miller. S-ar putea să fi fost și Camus pe-acolo. Nu mai am revista. Unii îmi fură din casă. Îmi șterpelesc tot felul de lucruri când beau cu mine. De-asta prefer să stau singur. Oricum, s-ar putea să mai fie și alții care le duc dorul furtunoșilor ani '20, lui Gertrude Stein și Picasso... James Joyce, Lawrence și toată gașca.

Nu reușim să mai răzbim ca pe vremuri. E ca și cum ne-am fi consumat opțiunile, e ca și cum nu mai suntem în stare.

Stau aici, îmi aprind o țigară, ascult muzica. Cu sănătatea o duc binișor și sper că scriu la fel de bine sau chiar mai bine ca oricând. Dar orice altceva citesc pare atât de... lucrat... ca un stil bine învățat. Poate că am citit prea mult, poate că am citit prea mult timp. Și mai e o chestie: după zeci și zeci de ani de scris (și am scris căcălău), când citesc alt autor, cred că pot să-mi dau seama când se preface. Minciunile sar din text, se văd tentativele de lustruire... pot să ghicesc care va fi următoarea replică, următorul paragraf. Nu-i nici o sclipire, nici un avânt, nici un risc. E o meserie pe care au învățat-o, la fel ca meseria de instalator.

Era mai bine pentru mine când puteam vedea măreția în alții, chiar dacă aceasta nu era mereu acolo.

Mi l-am imaginat pe Gorki într-un hotel infect din Rusia cerându-i tutun tipului de alături. L-am văzut cu ochii minții pe Robinson Jeffers vorbind cu un cal. L-am văzut pe Faulkner holbându-se la ultima dușcă din sticlă. Desigur, desigur, era o prostie! Când ești tânăr, ești prost, când îmbătrânești, ești un bufon.

A trebuit să mă adaptez. Dar pentru fiecare dintre noi, chiar și acum, următoarea replică ne stă mereu înaintea și s-ar putea să fie replica aia care ne dă pe spate, care în sfârșit spune ce ar trebui să spună. Putem să ne gândim la asta în timpul nopților care abia trec și să fim optimiști.

Probabil că acum suntem la fel de buni ca nenorociții ăia din anii '20. Iar unii dintre scriitorii tineri se gândesc la mine la fel cum mă gândeam eu la asta. Știu astfel de specimene! Primesc scrisori. Le citesc și le arunc. Ăștia sunt falnicii ani '90. Uite următoarea replică. Și cea de după. Până se termină rândurile.

Da! Încă o țigară. După cred c-o să fac o baie și o să mă bag la somn.

- [1.](#) Editură fondată în 1927, la Paris, de expații americani Harry și Caresse Crosby. Cei doi au publicat opere timpurii și ediții de lux din scriitori precum Edgar Allan Poe, James Joyce, Oscar Wilde, D.H. Lawrence, Ezra Pound, Ernest Hemingway, Hart Crane, Archibald MacLeish sau Eugene Jolas.

16/4/1992 00:39

Zi nașpa la curse. Cât conduc până acolo, mă gândesc ce sistem o să aplic. Cred că am vreo 6 sau 7. Și de data asta am ales unul greșit. Nu-mi pierd mințile la curse. Nu pariez atât de mult. Anii de sărăcie m-au făcut precaut. Nici măcar zilele în care câștig nu-s așa formidabile. Chiar și-așa, prefer să le nimeresc, mai ales când îmi fut la curse ore întregi din viață. Pe hipodrom chiar poți simți cum ți se fute timpul. Azi, caii se apropiau de poartă pentru a doua cursă. Mai erau 3 minute. Caii și jockeyii înaintau încet. Nu știu de ce, dar mi se părea un interval groaznic de lung. Când ai trecut de 70, te doare mai tare când cineva se pișă pe timpul tău. Sigur, eu mă așezasem în bătaia pișatului, sunt conștient de asta.

Într-o vreme, mă duceam în Arizona la cursele de noapte cu ogari. Ei bine, ăia chiar știau ce fac. N-apucai să te-ntorci să-ți iei ceva de băut că și începea altă cursă. Fără pauze de 30 de minute. Tac-pac, le dădeau drumul, una după alta. Te înviora. Aerul nopții era răcoros, iar acțiunea neîntreruptă. Nu trăiai cu senzația că cineva vrea să-ți taie coaiele cu fierăstrăul la fiecare pauză. Și, după ce se termina totul, nu te simțeai epuizat. Puteai să bei tot restul nopții și să te cerți cu gagică-ta.

Dar la cursele de cai e iadul pe pământ. Stau retras. Nu discut cu nimeni. Asta ajută! Bine, angajații de-acolo mă știu. Trebuie să mă duc la ghișee și să dau din gură. După ani de zile, ajung să te cunoască. Și mulți dintre ei sunt oameni cu bun simț. Cred că anii în care au fost nevoiți să aibă de-a face cu tot felul de specimene le-au conferit un soi de înțelegere. De pildă, ei știu că mare parte din rasa umană nu-i nimic altceva decât o căldare cu căcat. Chiar și așa, tot mă țin la distanță de ei. Pentru că ascult doar de mine, reușesc să-mi păstrez avantajul. Aș putea să stau acasă și să fac același lucru. Aș putea să închid ușa și să mă prostesc pictând sau ceva de genul ăsta. Dar faza e că tre' să ies și să mă asigur că mare parte din omenire a rămas o căldare cu căcat. De parcă asta ar schimba ceva! Hei, baby, cred c-am luat-o razna! Și, totuși, e ceva acolo! Vreau să zic că nu mă gândesc la moarte când sunt la curse. Simpla prezență acolo te face să te simți atât de idiot, că nu mai poți să te gândești la nimic. Am luat cu mine un carnețel. Îmi ziceam c-o să scriu în pauze. Imposibil. Atmosfera e anostă și apăsătoare. Suntem cu toții voluntari într-un lagăr de concentrare. Când ajung acasă, abia atunci pot să meditez la moarte. Doar un pic. Nu prea mult. Nu-mi fac griji c-o să mor și n-am regrete în legătură cu asta. O simt doar ca pe o îndatorire jengoasă. Când? Miercuri noaptea? În somn? Sau de la o mahmureală groaznică? Accident de mașină? E o povară, nu poți să-i scapi. Și dau colțu' fără să cred în Dumnezeu. Asta-i de bine. Pot să întâmpin moartea cu fruntea sus. E ceva ce tre' să faci, la fel ca legatul șireturilor dimineța. Cred că o să-mi fie dor de scris. Scrisul e mai bun ca băutura. Iar să scrii în timp ce bei e extraordinar. Poate că există iad! Așa, și? Dacă există, acolo o să mă găsiți. Și știți ce? Toți poeții vor fi acolo citindu-și operele și eu o să-i fiu obligat să

ascult. O să mă înec în vanitatea lor făloasă și în narcisismul lor care dă p-afară. Dacă există un iad, ăla va fi iadul meu: poet după poet, citind fără-ncetare...

Oricum, a fost o zi neobișnuit de proastă. Sistemul ăsta al meu, care de obicei funcționa, a dat chix. Zeii au făcut cărțile. Timpul este mutilat, iar tu ești un bufon. Dar timpul e făcut să fie pierdut. Ce-o să faci în privința asta? Nu poți să stai mereu cu motoarele turate la maximum. Te oprești și mergi mai departe. Atingi o culme, apoi pici în prăpastie. Ai o pisică? Sau pisici? Ele dorm, scumpule! Pot dormi și 20 de ore pe zi și arată superb. Ele știu că n-au de ce să se agite prea tare. Poate numai pentru următoarea masă. Și pentru vreun șoricel. Când sunt sfâșiat pe dinăuntru, mă uit la pisicile mele. Sunt 9 în total. Îmi ajunge să mă uit la una cum doarme sau cum moțăie și mă relaxez. Dar și scrisul e pisica mea. Scrisul mă ajută să îndur. Mă liniștește. Pentru o vreme, cel puțin. Apoi mi se încurcă ițele și tre' s-o iau de la capăt. Nu pot să-i înțeleg pe scriitorii care se hotărăsc să nu mai scrie. ăia cum se liniștesc?

În fine, cursele au fost de-o plictiseală ucigașă. Iată-mă înapoi acasă. Cred că mâine o să revin pe hipodrom. Cum de fac față?

E vorba de puterea obișnuinței, o forță care ne controlează pe majoritatea dintre noi. Un loc unde să mergi, ceva de făcut. Suntem dresați de la început. Mișcă-te, bagă-te în alte chestii. Poate că e ceva interesant acolo. Ce vis prostesc! E ca atunci când obișnuiam să agăț femeii prin baruri. Mă gândeam: poate că *ea* e aleasa. Altă chestie de rutină. Până și în timp ce ne futeam îmi trecea prin cap că asta nu-i decât o altă rutină. Că fac ce trebuie să fac. Mă simțeam ridicol, dar îi dădeam înainte.

Ce altceva puteam să fac? Păi, aş fi putut să mă opresc. Ar fi trebuit să mă dau jos de pe ea şi să-i spun:

— Uite ce-i, scumpe! Ce facem noi aici e o prostie. Nu suntem decât unelte ale naturii.

— Ce vrei să spui?

— Ce vreau să zic... Te-ai uitat vreodată la două muşte cum se fut?

— EŞTI DEMENT! AM PLECAT DE-AICI!

Nu ne putem autoanaliza prea de aproape. Am înceta să trăim. Ne-am opri din orice. Ca înţelepţii ăia care nu fac nimic altceva decât să stea nemişcaţi pe o stâncă. Nici asta nu ştiu dacă e aşa de înţelept. Se eliberează de lucrurile superficiale. Dar ceva îi face să se elibereze. Într-un fel, ei sunt muşte care fac laba. Nu-i nici o scăpare, nici prin acţiune, nici prin inacţiune. N-avem decât să ne tăiem de pe listă: toate mutările duc la şah-mat.

Aşa că a fost o zi naşpa la curse. Am rămas cu un gust amar. Dar mă duc şi mâine. Trebuie! Fiindcă atunci când mă întorc, cuvintele ce se târăsc pe ecranul ăsta chiar reuşesc să mă fascineze şi să mă scoată din plictiseală. O las aşa ca să revin la calculator. Sigur, sigur. Asta e. Nu-i aşa?

23/6/1992 00:34

Probabil că am scris mult mai mult și mult mai bine în ultimii 2 ani decât în oricare altă perioadă a vieții mele. După 5 decenii și ceva de practică, s-ar putea să fi ajuns foarte aproape de a scrie pe bune. Totuși, de vreo 2 luni mă simt epuizat. E o epuizare fizică, mai degrabă, deși cred că-i și o chestie spirituală. S-ar putea să fie și faptul că-s gata să mă duc pe copcă. E un gând oribil, știu asta. Ideal ar fi fost să-i dau bice până-n clipa morții, nu să mă sting încet ca o lumânare. În 1989 am învins TBC-ul. Anul ăsta am avut o operație la ochi și lucrurile încă nu-s cum trebuie. Și o durere la piciorul drept, în gleznă, în laba piciorului. Lucruri mici. Ici-colo cancer de piele. Moartea mă ciugulește de călcâie, îmi dă de știre că-i acolo. Sunt un boșorog expirat, asta-i tot! Vedeți, n-am putut să beau până să crăp. Am fost pe-aproape, dar n-am făcut-o. Acum merit să trăiesc cu ce-a mai rămas.

Așa deci, n-am mai scris de 3 nopți. Ar trebui să mă enervez? Chiar și atunci când sunt la pământ, pot să simt cum bolborosesc cuvintele în mine, pregătindu-se. Nu sunt la vreun concurs. Nu mi-am dorit niciodată faimă sau bani. Tot ce-am vrut a fost să pun cuvântul pe hârtie așa cum mi-am dorit. Și-aveam nevoie de asta dacă nu voiam să mă doboare ceva mai

nasol decât moartea. Cuvintele, nu ca lucruri prețioase, ci ca lucruri necesare.

Totuși, când încep să mă îndoiesc de abilitatea mea de-a lucra cu cuvântul, mă apuc și citesc alți scriitori. Apoi știu că n-am de ce să-mi fac griji. Nu sunt în competiție decât cu mine însumi: s-o fac bine, cu putere, cu forță, cu încântare și să risc. Altfel, mai bine o las baltă.

Cred c-am fost destul de inspirat să stau la fereală. Nu primesc musafiri prea des. Cele 9 pisici o iau razna când apare cineva. Și nevastă-mea la fel: îmi seamănă din ce în ce mai mult. Nu vreau asta. Mie-mi vine natural. Dar Lindei, nu. Mă bucur când ia mașina și pleacă să se vadă cu alți oameni. La urma urmei, eu am nenorocitul ăla de hipodrom. Pot oricând să scriu despre groapa aia imensă și goală de niciunde. Mă duc acolo să mă sacrific, să mutilez orele, să le ucid. Orele trebuie ucise. În timp ce aștepti. Orele perfecte sunt cele petrecute cu această mașinărie. Dar trebuie să ai ore de ucis ca să ajungi la ele. Trebuie să omori zece ca s-apuci să trăiești două. Însă trebuie să fii atent să nu omori TOATE orele, TOȚI anii.

Te pregătești să fii scriitor făcând toate chestiile instinctive care te hrănesc, pe tine și cuvintele tale, care te ajută să nu fii mort pe dinăuntru. E diferit pentru fiecare. Și se schimbă pentru fiecare. În cazul meu, o vreme, totul se reducea la beții. Obişnuiam să beau până în pragul nebuniei. Îmi şlefuiam cuvântul, îl scotea afară. Și aveam nevoie de pericol. Simţeam nevoia să mă pun în situații periculoase. Cu bărbați. Cu femei. Cu mașini. Cu jocuri de noroc. Cu foamea. Cu orice. Îmi hrănea cuvântul. Zeci de ani am trăit așa. Acum lucrurile s-au schimbat. Acum am nevoie de mai multă subtilitate, de mai mult invizibil. E ceva ce se simte în aer. Cuvintele rostite,

cuvintele auzite. Lucrurile văzute. Încă mai am nevoie de câteva pahare, dar acum sunt în căutare de nuanțe și umbre. Mă hrănesc cu cuvinte lucruri de care abia sunt conștient. Asta-i de bine. Acum scriu altfel de rahaturi. Unii au observat.

„Ai spart barierele“, cam asta e ce îmi spun.

Sunt conștient de chestia asta. O simt și eu. Cuvintele sunt mai simple și totuși, mult mai calde și mai întunecate. Mă hrănesc din noi locuri. E revigorant să stai în apropierea morții. Am toate avantajele. Pot să văd și să simt lucruri pe care cei tineri nu le pot percepe. Am trecut de la forța tinereții la forța dată de înaintarea în vârstă. În nici un caz n-o să mă sting ca o lumânare. Nu, nu. Acum vă rog să mă scuzați, trebuie să mă bag în pat. E 00:55. Nu stăm toată noaptea la taclale. Să râdem cât mai putem...

24/8/1992 00:28

Bun, am 72 de ani de 8 zile și 8 nopți și n-o să mai pot să zic asta niciodată.

Au fost câteva luni nasoale. Epuizante. Fizic și psihic. Moartea nu înseamnă nimic. Să te miști de colo-colo târându-ți curul, să vezi cuvintele incapabile să-și ia zborul din mașinărie... aia e marea țeapă.

Simt o umflătură în buza de jos și sub ea. Și n-am nici un pic de energie. Azi nu m-am dus la curse. Am stat în pat. Sunt obosit, obosit. Aglomerația de duminică de pe hipodrom e cea mai nașpa. Am o problemă cu chipurile celorlalți. Îmi vine foarte greu să le privesc. Pot citi în expresia de pe chipuri totalitatea vieții oamenilor. E o priveliște înspăimântătoare. Când vezi mii de chipuri într-o singură zi, ești epuizat din cap până-n picioare. Și până-n mațe. Duminica e așa de aglomerat. E ziua diletanților. Urlă și înjură. Turbează. Apoi rămân fără vlagă și pleacă faliți. La ce se așteptau?

Acum câteva luni, am trecut printr-o operație de cataractă la ochiul drept. N-a fost nici pe departe o intervenție atât de simplă pe cât au zis alții care pretind că au fost operați la ochi. Am auzit-o pe Linda vorbind cu maică-sa la telefon: „Și zici că a durat doar câteva minute? Și după aia te-ai urcat la volan?“. Alt

bătrân mi-a zis: „Vai, e o nimica toată! E gata într-o clipită și apoi îți vezi de treabă ca și cum nimic nu s-a întâmplat“. Alții au vorbit despre operație cu o nonșalanță crasă. E floare la ureche! Știți ceva? N-am cerut nimănui informații despre operație. Pur și simplu s-au repezit să-mi spună. După o vreme, am început să-i cred. Dar nu înțelegeam cum ceva atât de delicat ca ochiul ar putea fi tratat de parcă ți-ai tăia unghia de la picior.

La primul meu consult, doctorul mi-a examinat ochiul și mi-a spus că am nevoie de operație.

— Ok, am zis, hai s-o facem!

— Ce? a întrebat el.

— Hai s-o facem acum! Să-i dăm bice.

— Stați așa, mi-a zis, mai întâi trebuie să facem o programare la spital. Apoi trebuie să ne pregătim. Vreau să vă arăt un film despre felul în care decurge operația. Durează vreo 15 minute.

— Operația?

— Nu, filmul.

Cu alte cuvinte, în timpul operației, doctorul extrage cristalinul și îl înlocuiește cu unul artificial. E suturat, iar ochiul trebuie să se acomodeze și să își revină. După vreo 3 săptămâni sunt îndepărtate firele. Nu-i deloc floare la ureche, iar operația durează mai mult de „câteva minute“.

În orice caz, după ce am trecut prin toate astea, soacră-mea a zis că probabil se gândea la nu știu ce procedură postoperatorie când a spus că e floare la ureche. Și bătrânul?

— După cât timp ți-ai revenit? l-am întrebat.

— Nu cred că am fost operat, a zis.

Poate că mi s-a umflat buza în halul ăsta pentru că am băut apă din castronul pisicii!

Mă simt ceva mai bine în seara asta. Șase zile pe săptămână petrecute la hipodrom pot să dărâme pe oricine. Ia încercați o dată. Apoi întoarceți-vă și lucrați la romanul pe care-l scrieți.

Sau poate că moartea îmi bate apropouri!

Alaltăieri mă gândeam cum ar arăta lumea fără mine. Lumea mergând înainte, făcând ce face ea de obicei. Fără mine. Foarte straniu. Mă gândeam cum ar fi să vină mașina de gunoi dimineața, iar eu să nu fiu acasă. Ce s-ar întâmpla cu ziarul aruncat în fața ușii în absența mâinilor mele care să-l ridice. Imposibil. Și mai nasol de atât: la nu știu câtă vreme după ce voi fi dat colțul, voi fi cu adevărat descoperit. Toți cei care se temeau de mine sau mă urau când eram în viață mă vor ridica în slăvi. Vorbele mele vor fi pe buzele tuturor. Se vor înființa cluburi și fundații în numele meu. Va fi greșos. O să facă un film după viața mea. Voi fi prezentat ca un tip cu mult mai curajos și mai talentat decât am fost vreodată. Cu mult mai mult. Suficient cât să-i facă și pe zei să borască. Rasa umană exagerează tot: își gonfleză eroii, dușmanii, propria însemnătate.

Muiștii dracului! Gata, mă simt mai bine! La dracu' cu rasa umană. Gata, mă simt mai bine.

Noaptea e din ce în ce mai rece. Poate o să plătesc factura la gaze. Mi-aduc aminte că, într-un cartier central din L.A., o doamnă pe nume Love a fost împușcată pentru că nu și-a plătit factura. Compania voia să-i taie gazele. S-a luat la harță cu ei. Nu mai țin minte cu ce le ieșise în cale. Poate cu o lopată. A venit poliția. Nu mai știu cum s-a-ntâmplat. Cred că a dat să scoată ceva din șorț. Așa că au tras și au omorât-o.

Bine, bine, o să plătesc factura la gaze.

Îmi fac griji pentru romanul meu. E cu un detectiv. Dar îl tot bag în situații imposibile și dup-aia trebuie să-l scot din ele.

Uneori mă gândesc cum să-l scot din belele în timp ce sunt la curse. Știu și că editorul meu e curios. Poate zice că nu-i o lucrare literară. Eu zic că orice fac e literar, chiar dacă evit să iasă ceva literar. Ar cam trebui să aibă încredere în mine de-acum. Dacă nu-i place, o s-o public în altă parte. O să se vândă la fel de bine ca oricare altă carte de-ale mele. Nu pentru că ar fi mai bună. E la fel de bună, iar cititorii mei fanatici sunt pregătiți pentru ea.

Uitați care-i treaba, dacă o să am parte de un somn ca lumea în noaptea asta, poate o să mă trezesc dimineată cu buza dezumflată. Poți să-ți închipui cum ar fi să mă aplec spre casier cu buza asta enormă și să-i zic: „20 de dolari pe calul 6?“. Sigur. Știu. Nici n-o să-și dea seama. Mă întreabă nevastă-mea: „Dar n-ai avut-o așa tot timpul?“.

Iisuse Hristoase.

Știați că pisicile dorm 20 de ore pe zi? Nu-i de mirare că arată mai bine ca mine.

28/8/1992 00:40

Sunt mii de capcane în viață și cei mai mulți dintre noi cădem în ele. Ideea e să te ferești de cât de multe poți. Asta te ajută să rămâi cât de viu poți până mori.

Am primit o scrisoare de la un post de televiziune. Era destul de simplă: zicea că un tip, să-i spunem Joe Singer, vrea să-mi facă o vizită. Să vorbim despre anumite oportunități. De prima pagină a scrisorii erau lipite 2 hârtii de 100 de dolari. Pe pagina 2 mai era o sută. Eram în drum spre hipodrom. Mi-am dat seama că bancnotele de 100 se dezlipeau ușor de pe pagini, fără să se rupă. Era și-un număr de telefon. Am hotărât să-l sun pe Joe Singer în noaptea aia, după ce mă întorceam de la curse.

Ceea ce am și făcut. Joe era relaxat. Ideea, zicea el, era să creeze un serial tv bazat pe viața unui scriitor ca mine. Un tip în vârstă care scrie, bea și pariază la curse.

- Ce-ar fi să ne vedem și să stăm de vorbă? a propus el.
- Va trebui să vii tu aici, i-am zis. Noaptea.
- Bine! Când?
- Poimâine.
- Bine. Știi cine aș vrea să te joace?
- Cine?

Mi-a zis numele unui actor, să-i spunem Harry Dane. Mereu mi-a plăcut Harry Dane.

— Super, i-am zis, și mersi pentru ăia 300.

— Am vrut să-ți câștigăm atenția.

— A funcționat.

Noaptea cu pricina a sosit și uite că mă întâlnesc cu Joe Singer. Părea o fire amiabilă. Inteligent, fără fițe. Am băut și am vorbit despre cai și alte chestii. Dar nu prea multe despre serialul TV. Linda, nevastă-mea, stătea cu noi.

— Spune-ne mai multe despre serial, a zis ea.

— Stai liniștită, Linda, am intervenit eu, ne relaxăm și noi...

Aveam impresia că Joe Singer venise mai mult ca să-și dea seama dacă sunt nebun sau nu.

— Bun, a zis el băgând mâna în servietă, uite aici un sinopsis...

Mi-a întins 4 sau 5 foi. Era mai mult o descriere a personajului principal și mi s-a părut că m-au surprins destul de bine. Bătrânul scriitor trăia cu gaga lui care abia terminase facultatea. Ea îi făcea toate treburile murdare, îi aranja lecturile publice și alte chestii d-astea.

— Producătorii vor să aibă personajul ăsta feminin în scenariu, știi ce zic? a spus Joe.

— Da, îmi dau seama!

Linda n-a comentat.

— Păi, bine, a spus Joe, mai aruncă o privire peste astea. Mai sunt și alte idei de scenariu. Fiecare episod va avea o perspectivă diferită, dar totul va avea la bază personajul tău.

— Mda, am zis.

Începusem să am niște presimțiri dubioase.

Am mai băut câteva ore. Nu-mi mai aduc aminte conversația. Doar mărunțișuri. Și noaptea a luat sfârșit...

A doua zi, după curse, m-am uitat peste pagina cu idei pentru episoade.

1. Hank are poftă de homar, dar planurile îi sunt dejucate de o mână de activiști care luptă pentru drepturile animalelor.

2. Secretara îl împiedică pe Hank să și-o tragă cu una dintre fanele sale.

3. În onoarea lui Hemingway, Hank o babardește pe o tipă pe nume Millie. Soțul ei, care-i jocheu, vrea să-l plătească pe Hank ca s-o babardească în continuare. Ceva nu miroase a bine.

4. Un tânăr artist îi pictează portretul lui Hank. Acesta îi mărturisește propria experiență homosexuală.

5. Hank este rugat să investească în afacerea prietenului său: reciclarea vomei în scopuri industriale.

L-am sunat pe Joe.

— Băi, băiatule, care-i treaba cu experiența aia homosexuală? N-am avut așa ceva.

— Bine, na, putem să trecem peste ea.

— Mai bine. Uite ce, vorbim mai încolo!

Am închis. Lucrurile începeau să pută.

L-am sunat pe Harry Dane, actorul. Venise pe la mine de vreo două sau trei ori. Avea o moacă trecută prin multe și vorbea pe șleau. Era doar ușor simandicos. Îmi plăcea de el.

— Harry, i-am zis, un post tv, canal, ce-o fi el – vrea să facă un serial inspirat din viața mea și cică tu o să joci personajul

meu. Ai auzit ceva despre asta?

— Nu.

— M-am gândit să te invit pe la mine. Îl chem și pe tipul ăsta să vedem ce iese.

— Despre ce post e vorba?

I-am zis numele canalului.

— Bine, dar ăsta e un post comercial. Cenzură, reclame, râsete înregistrate.

— Tipul ăsta, Joe Singer, zice că au destul de multă libertate de mișcare.

— E cu cenzură, nu poți jigni clienții care bagă bani în publicitate.

— Ce-mi place cel mai mult la treaba asta e că te vor pe tine în rolul principal. Ce-ar fi să vii pe la mine să-l cunoști?

— Îmi place cum scrii, Hank. Dacă am putea să intrăm pe HBO, să zicem, poate că ar ieși ceva ca lumea.

— Păi, da. Dar ce-ar fi să vii pe la mine să ascuți ce-are de zis? Nu ne-am mai văzut de ceva vreme.

— Așa e. Bine, vin, dar ca să te văd pe tine și pe Linda.

— Bun. Ce zici de poimâine? Aranjez eu întâlnirea.

— Ok, a zis el.

L-am sunat pe Joe Singer.

— Joe. Poimâine seară, ora 9. L-am invitat și pe Harry Dane.

— Ok, minunat. Putem să trimitem o limuzină să-l ia.

— O să fie singur în limuzină?

— Poate. S-ar putea să mai fie niște oameni de-ai noștri cu el.

— Păi, nu știu. Te sun eu înapoi...

— Harry, ăsta încearcă să te fezandeze. Vrea să trimită o limuzină după tine.

— Doar pentru mine?

— Nu era sigur.

— Poți să-mi dai numărul lui?

— Sigur.

Și aia a fost.

Când m-am întors a doua zi de la curse, Linda mi-a zis:

— A sunat Harry Dane. Am vorbit despre serialul ăla. M-a întrebat dacă avem nevoie de bani. I-am zis că nu.

— Mai vine?

— Da.

Ziua următoare m-am întors ceva mai devreme. Am hotărât să mă bag în jacuzzi. Linda ieșise, probabil să cumpere de băut. Serialul ăsta începuse să mă bage un pic în sperieți. Putea să mă fută rău de tot. Scriitor bătrân face aia. Scriitor bătrân face ailaltă. Râsete pe bandă rulantă. Scriitor bătrân se îmbată și nu mai ajunge la cenaclul de poezie. Mă rog, asta n-ar fi așa de rău. Dar n-aș vrea să scriu scenariile pentru rahatul ăsta. Deci textul n-o să fie prea bun. Am scris zeci de ani în tot felul de chichinețe, dormind prin parcuri, prin baruri, spetindu-mă cu cele mai idioate slujbe. În tot timpul ăla am scris exact ce voiam și ce simțeam. Opera mea era în sfârșit recunoscută. Și încă scriam ce voiam și ce simțeam. Încă scriam ca să nu înnebunesc, încă încercam să-mi explic viața asta nenorocită. Și iată-mă acum în situația de a fi îmbârligat cu un serial tv de pe un post comercial. Toate lucrurile pentru care am luptat ar putea să fie batjocorite de o telenovelă ieftină. Hristoase!

M-am dezbrăcat și m-am dus afară. Mă gândeam la serial, la trecutul meu, la clipa de față și la toate celelalte. Eram împrăștiat. Am pus piciorul în jacuzzi pe partea greșită.

Era prea târziu. La capătul ăla nu erau scări. S-a întâmplat cât ai zice pește. Mai jos se afla o platformă făcută special ca să stai pe ea. Piciorul meu drept a prins-o din plin, am alunecat pe ea și mi-am pierdut echilibrul.

O să te lovești cu capul de marginea jacuzziului, mi-am zis.

M-am străduit să-mi împing capul înainte și am lăsat restul să se ducă dracului. Piciorul a preluat mare parte din șocul căderii. Mi l-am luxat, dar am reușit să-mi feresc capul de margine. Apoi am rămas așa, plutind în apa cu bulbuci și simțind durerea care îmi pulsa în piciorul drept. Deja mă durea piciorul ăla dinainte. Acum însă era de-a dreptul futut. M-am simțit ridicol pentru toată treaba asta. Aș fi putut să-mi pierd cunoștința. Aș fi putut să mă înec. Linda s-ar fi întors și m-ar fi găsit mort.

SCRIITOR CELEBRU, FOST POET AL GHETOURILOR ȘI ALCOOLIC NOTORIU GĂSIT MORT ÎN PROPRIUL JACUZZI. TOCMAI SEMNASE UN CONTRACT PENTRU UN SERIAL DE TELEVIZIUNE.

Ăsta nici măcar nu-i un sfârșit rușinos. Așa se întâmplă când zeii se cacă pe tine.

Am reușit să ies din jacuzzi și să mă târăsc până în casă. Abia puteam merge. Fiecare pas cu piciorul drept îmi stârnea o durere crâncenă de la gleznă până la genunchi. Am schiopătat până în fața frigiderului și am scos o bere...

Harry Dane a ajuns primul. A venit cu mașina lui. Am scos vinul și am început să torn. Până a ajuns Joe Singer, băusem deja câteva pahare. Am făcut prezentările. Joe i-a descris lui Harry formatul serialului. Harry a fumat și și-a băut vinul destul de repede.

— Mda, aha, dar cu coloana sonoră cum rămâne? Hank și cu mine ar trebui să avem control total asupra materialului. Dincolo de asta, nu știu. Mai e problema cenzurii...

— Cenzură? Care cenzură? a întrebat Joe.

— Sponsorii, trebuie să le faci pe plac sponsorilor. E o limită până la care poți merge cu materialul. Nu poți să treci de ea.

— Vom avea libertate totală, a spus Joe.

— Nu ai cum, a zis Harry.

— Râsetele înregistrate sunt oribile, a spus Linda.

— Așa e, am confirmat.

— În plus, a zis Harry, am mai jucat în seriale. E o pacoste, îți mănâncă ore-ntregi în fiecare zi. E mult mai nasol decât să tragi un film. Muncești de rupi.

Joe n-a răspuns.

Am continuat cu toții să bem. Au mai trecut vreo două ore. Aceleași lucruri păreau să se repete la nesfârșit. Harry zicea că ar trebui să mergem la HBO. Și că râsetele înregistrate sunt oribile. Și Joe zicea că totul va fi bine, că exista suficientă libertate pe un post comercial, că vremurile s-au schimbat. Era al dracului de plictisitor. Harry dădea vinul peste cap. Apoi s-a pornit să zică de lumea care a luat-o razna și de principalele cauze ale situației actuale. Avea o anumită replică pe care o repeta destul de des. Era o replică bună. Din păcate, era atât de bună c-am uitat-o. Dar Harry îi dădea înainte.

Dintr-o dată, Joe Singer a sărit în picioare.

— Dă-o-n morții mă-sii, actorii ăștia ca tine au făcut o grămadă de filme proaste! Televiziunea a făcut și lucruri bune! Nu tot ce facem noi e mizerabil! Lasă, mai bine să scoateți voi filme de căcat pe bandă rulantă!

După care a tulit-o la baie.

Harry s-a uitat la mine și a rânjit.

— Băi, l-am scos din sărite, nu?

— Da, Harry.

Am turnat niște vin. Am stat și-am așteptat ca Joe Singer să iasă din baie. Când a revenit, Harry s-a dus să stea de vorbă cu el. Nu auzeam ce discută. Cred că îi părea rău pentru el. La scurt timp după, Singer a început să-și strângă lucrurile în servietă. S-a îndreptat spre ușă, apoi s-a întors spre mine:

— O să te sun!

— Ok, Joe.

Apoi a plecat.

Linda, Harry și cu mine am continuat să bem. Harry a tot ținut-o langa cu chestiile care merg prost în lume, repetând replica aia mișto pe care n-o mai țin minte. N-am vorbit prea multe despre serial. Când Harry a dat să plece, ne-am făcut griji să nu facă un accident. I-am zis că poate să rămână la noi. A refuzat. A zis că se descurcă. Din fericire, s-a descurcat.

Joe Singer a sunat în seara următoare.

— Ascultă, n-avem nevoie de tipul ăla. N-are chef de muncă. Putem să angajăm pe altcineva.

— Dar, Joe, unul dintre motivele pentru care m-am arătat interesat inițial era posibilitatea de a lucra cu Harry.

— Putem să luăm pe altcineva. O să-ți scriu, o să-ți trimit o listă, o să lucrez la asta.

— Nu știu ce să zic, Joe...

— O să-ți scriu. Și, fii atent, am vorbit cu oamenii și au zis că putem renunța la răsetele înregistrate. Ba chiar au fost de acord și să mergem la HBO. Asta m-a surprins, fiindcă eu lucrez pentru ei, nu pentru HBO. În orice caz, o să-ți trimit o listă cu actori...

— Bine, Joe...

Eram nedumerit. Voiam să renunț, dar nu știam cum să-i zic. Nu mă așteptam la asta, de obicei mă pricepeam să scap de oameni. Mă simțeam vinovat. Probabil că muncise mult la chestia asta. Și, la început, în primele momente de exaltare, ideea unui serial bazat în mare parte pe viața mea mi-a gădilat orgoliul. Dar nu mi se mai părea o idee așa de bună. Mă simțeam de căcat.

Fotografiile actorilor au ajuns câteva zile mai târziu. Nu erau câteva, ci o grămadă. Preferații erau încercuiți. Pe fiecare poză era trecut numărul agentului care reprezenta actorul. Mi se făcea greață doar uitându-mă la fețele alea zâmbitoare. Erau fade, goale, înspăimântătoare, forjate la maximum de lumea Hollywoodului.

Fotografiile veniseră la pachet cu o notiță:

„...plec în concediu 3 săptămâni. Când mă întorc, ne punem pe treabă...”

Chipurile actorilor mi-au pus capac. Nu mai suportam. M-am așezat la calculator și m-am dezlănțuit.

„...m-am gândit serios la proiectul tău și nu pot să mă bag în chestia asta. Ar însemna sfârșitul vieții mele, așa cum mi-am trăit-o și cum am vrut s-o trăiesc până acum. E pur și simplu o intruziune mult prea mare în existența mea. M-ar face foarte nefericit și deprimat. În ultimul timp, sentimentul ăsta a încolțit în mine, dar n-am prea știut cum să-ți explic. Când tu și Harry Dane v-ați certat, m-am simțit eliberat. Am zis că e gata, că s-a terminat cu povestea asta. Dar ai revenit imediat cu o altă listă de actori. Vreau să mă retrag, Joe, nu pot s-o fac. Am simțit asta de la început, iar senzația a fost din ce în ce mai puternică pe măsură ce lucrurile au înaintat. N-o lua personal, ești un tânăr inteligent care vrea să pompeze niște sânge proaspăt în lumea televiziunii – dar tare aș vrea să nu fie al meu. Poate n-ai să-mi înțelegi îngrijorarea, dar, crede-mă, e pe bune. Ar trebui să mă simt onorat că vrei să-mi prezinți viața maselor de oameni flămânzi, dar, serios, sunt terorizat la gândul ăsta. Simt că însăși existența mea e amenințată. Trebuie să mă retrag. N-am mai putut să dorm, n-am mai putut să gândesc, n-am mai fost în stare de nimic.

Te rog, nu mă mai suna, nu îmi mai trimite scrisori. Nimic nu poate schimba ceea ce simt.“

A doua zi, în drum spre hipodrom, am lăsat scrisoarea la cutia poștală. M-am simțit ca nou. Poate că n-am scăpat încă. Dar voi merge în instanță. Voi face orice. Într-un fel, mi-a părut rău pentru Joe Singer. Dar, să le ia dracu' pe toate, eram liber din nou.

Am intrat pe autostradă și-am avut norocul să prind niște Mozart la radio. Viața poate fi frumoasă uneori, dar mai depinde și de noi.

30/8/1992 1:30

După a 6-a cursă, coboram pe scările rulante, când m-a ochit chelnerul.

— Plecați? m-a întrebat.

— Nu ți-aș face una ca asta, amigo, i-am zis.

Vai de capul lor, săracii! Trebuia să ducă mâncarea de la bucătăria hipodromului până la etajele superioare. Cantități imense de haleală pe niște tăvi de tablă. Când clienții se tirau fără să plătească, chelnerii acopereau gaura. Unii jucători stăteau la masă câte patru. Ospătarii puteau să lucreze toată ziua și tot ar fi rămas datori hipodromului. Iar zilele aglomerate erau cele mai nașpa. Ospătarii nu puteau să stea geană pe toată lumea. Chiar și când luau bani, pariorii dădeau bacșișuri de nimic.

Am coborât la parter și am ieșit să stau la soare. Era minunat acolo. Ar trebui să vin la curse doar ca să stau la soare. Rareori îmi trecea prin cap să scriu în astfel de locuri, dar atunci am scris. M-am gândit la o chestie pe care o citisem recent: că aș fi fost cel mai bine vândut poet din America, cel mai influent și cel mai imitat. Ce straniu. În fine, să-i ia dracu' pe toți! Tot ce conta era următoarea mea întrevvedere cu calculatorul. Dacă mai puteam să scriu, însemna că eram în viață; dacă nu, tot ce

se întâmplase până atunci conta prea puțin pentru mine. Dar ce era cu mine de mă gândeam la scris? Mă dezintegram. Nu mă gândeam la scris nici măcar în timp ce scriam. Apoi am auzit anunțul că se pot plasa pariurile și m-am întors. Am intrat și am luat scara rulantă. În timp ce urcam, am trecut pe lângă un tip care îmi datora bani. A lăsat capul în jos. M-am prefăcut că nu-l văd. N-ar fi rezolvat nimic să-mi dea banii înapoi. I-ar fi împrumutat la loc de la mine. Un bătrân venise la mine ceva mai devreme: „Dă-mi 60 de cenți!“. De atâta mai avea nevoie pentru un pariu de doi dolari: încă o șansă pentru visul lui. Era un loc al naibii de trist și de nenorocit, dar aproape oricare alt loc era la fel. N-aveai unde să te duci. Bine, puteai să te duci în camera ta și să închizi ușa, dar așa îți băgai nevasta în depresie. Sau o adânceai în depresie. America era Tărâmul Nevestelor Deprimăte. Iar vina era a bărbaților. Desigur! Cine mai era pe zonă? Nu puteai să dai vina pe păsări, pe câini, pe pisici, pe viermi, pe șoareci, pe păianjeni, pe pești, pe etc. Bărbații erau de vină. Iar bărbații nu-și puteau permite să intre în depresie ca să nu se scufunde corabia cu totul. Dracu' să-i pieptene!

M-am întors la locul meu. La masa de alături stăteau trei bărbați și un băiețel. La fiecare masă era câte un mic televizor, doar că al lor avea volumul dat la MAXIMUM. Puștiul îl pornise pe ceva serial de comedie și da, era drăguț din partea bărbaților că îl lăsau să se uite la ce voia el. Doar că nu era atent la serial, nici măcar nu asculta. Stătea acolo și se juca cu o bucată de hârtie făcută sul. O arunca în niște pahare, apoi o lua și o arunca din nou. Unele pahare erau pline cu cafea. Dar bărbații continuau să vorbească despre cai. Dumnezeuule, televizorul ăla era dat la maximum! M-am gândit să le zic vreo două. Voiam să-i rog să dea televizorul mai încet. Dar toți erau afro-americani și

ar fi zis că sunt rasist. M-am ridicat de la masă și m-am dus la ghișeele de plasat pariuri. N-am avut noroc. M-am pus la coada care abia se mișca. În fața mea se afla un bătrânel care nu reușea să-și plaseze pariurile. Își desfăcuse formularul pe toată fereastra, împreună cu programul, și nu știa ce vrea să facă. Probabil că trăia într-un cămin de bătrâni sau în vreun azil, dar ieșise pentru o zi și venise la curse. Bun, nu-i nici o lege care să interzică asta. Și nu-i nici o lege care să-i interzică să fie confuz. Dar m-a durut. Doamne, Dumnezeule, nu tre' să sufăr în halul ăsta, mi-am zis. Îmi întipărisem în minte ceafa, urechile, hainele, spatele lui cocârjat. Caii se apropiau de poartă. Toată lumea urla la el. Nu-i băga în seamă. Apoi l-am urmărit întinzând lent mâna după portofel. Lent, lent de tot. L-a deschis și s-a holbat în el. Apoi și-a băgat degetele înăuntru. Nici nu vreau să continui. În fine, a plătit și casierul i-a dat restul cu mișcări la fel de lente. Apoi a rămas locului uitându-se la bani și la tichete. S-a întors spre casier și a zis: „Nu, voiam 6-4, nu asta...” Cineva a înjurat. M-am cărat de acolo. Caii au țâșnit pe poartă, iar eu m-am dus să mă piș.

Când m-am întors, chelnerul îmi pregătise nota. Am plătit și i-am lăsat bacșiș. I-am mulțumit.

— Pe mâine, amigo, a zis el.

— Poate, am răspuns.

— O să vii tu înapoi!

Celelalte curse continuau. Am pariat din timp pe a 9-a și am întins-o. Am plecat cu zece minute înainte de final. M-am suit în mașină. În capătul parării dinspre Century Boulevard, lângă indicator, am văzut o ambulanță, un camion de pompieri și două mașini de poliție. Două mașini se izbiseră frontal. Erau

cioburi peste tot. Mașinile erau făcute zob. Un șofer a vrut să intre și celălalt să iasă. Pariori ca mine.

Am ocolit accidentul și am făcut stânga pe Century.

Am împușcat și ziua asta. A fost o după-amiază de pomină. Am continuat să conduc regulamentar, laolaltă cu ceilalți.

15/9/1992 1:06

Până de idei. Blocaj, ce să mai zic! Cred că m-a mușcat un păianjen. De trei ori. Am observat bubele astea mari și roșii pe brațul stâng în noaptea de 8.09.92. În jurul orei 9 seara. Dureau puțin la atingere. Am decis să le ignor. După 15 minute i le-am arătat Lindei. Fusesse la Urgențe cu câteva ore în urmă. O înțepase ceva în spate. Acum era trecut de 9 și totul era închis, mai puțin camera de gardă a spitalului local. Mai fusesem acolo: am căzut odată, când eram beat, într-un șemineu aprins. Nu căzusem direct în foc, ci pe tăblia încinsă, cu nimic altceva pe mine în afară de o pereche boxeri. Și acum, chestia asta. Bubele astea.

— Mi-e rușine să merg acolo doar cu bubele astea. Sunt alți oameni plini de sânge, înjunghiați, sinucigași... iar eu vin cu 3 bube.

— Nu vreau să mă trezesc mâine dimineață cu un soț mort, a zis Linda.

M-am gândit la asta vreun sfert de oră, apoi am zis:

— Bine, hai să mergem!

Era liniște. Doamna de la recepție vorbea la telefon. Am așteptat o vreme. Apoi a închis.

— Da? a întrebat.

— Cred că m-a mușcat ceva, am zis. Poate ar trebui să mă consulte cineva.

Mi-am zis numele. Eram în baza de date. Ultima vizită: când aveam TBC.

Am intrat într-un cabinet. Asistenta și-a văzut de treabă. Tensiunea. Temperatura.

Apoi, doctorul. El mi-a examinat bubele.

— Pare a fi un păianjen, a zis. De obicei mușcă de 3 ori.

Mi-au făcut o injecție antitetanos și mi-au dat o rețetă pentru antibiotice și ceva Benadryl¹.

Apoi am mers la o farmacie non-stop ca să luăm marfa.

O capsulă de Duricef² de 500 mg la 12 ore. Una de Benadryl la 4-6 ore.

Am început să le iau. Și asta e faza. După o zi am început să mă simt ca atunci când luam antibiotice pentru TBC. Doar că pe atunci, fiindcă eram foarte slăbit, abia reușeam să urc și să cobor scările. Trebuia să mă țin de balustradă. Acum aveam doar o senzație de greață și de blegeală la minte. Bolnav la trup, bleg la minte. Cam după 3 zile m-am așezat în fața calculatorului să văd dacă iese ceva. N-am putut să scot nimic. Am stat și m-am uitat în gol. Cred că așa te simți când te părăsește inspirația. Și nu poți să faci nimic în privința asta. La 72 de ani, șansele să rămâi fără inspirație sunt destul de mari. Să-ți dispară abilitatea de a scrie. O simțeam ca pe o teamă profundă. Și nu era vorba de faimă. Sau de bani. Era vorba de mine. Eram răsfățat. Aveam nevoie de un debușeu, de divertisment, de eliberarea dată de scris. De siguranța dată de scris. De munca pe care o presupune. Trecutul nu însemna nimic. Reputația nu însemna nimic. Tot ce conta era următorul

rând. Și dacă următorul rând n-avea să mai vină, eram mort, chiar dacă, tehnic vorbind, încă eram în viață.

Am terminat de 24 de ore tratamentul cu antibiotice, dar încă mă simt gol și un pic bolând. Textului ăstuia îi lipsește sclipirea și riscul. N-ai ce-i face, băiete.

În fine, mâine trebuie să mă duc la doctorul de familie să aflu dacă mai trebuie să iau antibiotice. Bubele sunt tot acolo, doar că mai mici. Cine știe ce dracu' e cu ele?

O, da! Când mă pregăteam să plec, tipa simpatică de la recepție a început să vorbească despre mușcături de păianjen.

— Da, a venit la noi un tip de vreo douăzeci de ani. Fusese mușcat de un păianjen. Acum e paralizat de la mijloc în sus.

— Chiar așa? am întrebat.

— Da, a zis ea. Și a mai fost un caz. Un tip care...

— Lăsați, i-am zis, trebuie să plecăm.

— O seară bună, atunci!

— La fel, am zis.

[1.](#) Medicament antihistaminic.

[2.](#) Un antibiotic cu spectru larg.

6/11/1992 00:08

În seara asta mă simt otrăvit, luat la mișto, folosit, mâncat până la os. Nu-i de vină bătrânețea, deși s-ar putea să aibă o legătură cu asta. Cred că turma, turma asta, Umanitatea, care a fost dintotdeauna problematică pentru mine, turma asta câștigă în cele din urmă. Pentru ei totul e numai un spectacol care se repetă. Asta e marea problemă. Nu-i nimic proaspăt în ei. Nici cel mai mic miracol. Nu fac altceva decât să macine și să mă macine. Dacă aș putea să-l văd într-o zi măcar pe UNUL dintre ei făcând sau spunând ceva neobișnuit, m-ar ajuta să merg mai departe. Dar toți sunt stătuți și soioși. Nimic înălțător. Ochi, urechi, picioare, voci, dar... nimic altceva. Se congelează în ei înșiși, se păcălesc unii pe alții pretinzând că sunt vii.

Era mai bine când eram tânăr. Bântuiam străzile căutând și iar căutând... mă luam la ceartă, mă băteam, cercetam... n-am găsit nimic. Dar întregul spectacol, nimicnicia lui, încă nu pusese stăpânire pe mine. N-am găsit niciodată un prieten adevărat. Cu femeile, cu fiecare tipă nouă care apărea în viața mea, simțeam ceva speranță doar la început. Mi-am dat seama foarte devreme: am încetat să-mi caut Aleasa. Nu-mi doream decât o muiere care să nu fie de coșmar.

În ce-i privește pe oameni, nu i-am găsit decât pe cei vii care erau deja morți – în cărți, în muzica clasică. Dar asta m-a ajutat o vreme. Numai că și cărțile vii sunt în număr limitat, la un moment dat se termină și ele. Muzica clasică mi-a fost ca un refugiu. Am ascultat-o mai ales la radio și încă o ascult. Chiar și acum sunt surprins când ascult ceva puternic și nemaiauzit, iar asta se întâmplă destul de des. În timp ce scriu, ascult la radio ceva ce n-am mai auzit niciodată. Savurez fiecare notă ca un om însetat de adrenalină, de sens – și le aflu acolo. Sunt absolut uluit de cât de multă muzică extraordinară există, secole peste secole de muzică extraordinară. Asta s-ar putea explica prin faptul că, pe vremuri, au trăit multe spirite alese. Nu știu de ce, dar marea mea baftă în viață e că am acces la așa ceva, că pot simți muzica asta, că mă pot hrăni din chestia asta și o pot aprecia. Nu scriu niciodată dacă nu am radioul deschis pe muzică clasică. Să ascult muzica asta în timp ce scriu a făcut mereu parte din munca mea. Poate că într-o zi o să-mi explice și mie cineva de ce o așa mare parte din energia Miracolului vieții se regăsește în muzica clasică? Mă îndoiesc c-o să aflu vreodată. O să rămână un mister. De ce, de ce, de ce nu sunt mai multe cărți care să aibă puterea asta? Care-i problema cu scriitorii? De ce sunt atât de puțini care scriu bine?

Muzica rock mă lasă rece. Am mers la un concert rock mai mult ca să-i fac pe plac nevestii-mii, Linda. Sunt un supergagiu, ă? Oricum, biletele erau gratuite. Le promisem din partea cântărețului care mă citea. Urma să stăm într-o zonă specială a sălii, la un loc cu mahării. Un regizor, fost actor, a venit să ne ia cu mașina lui sport. Mai era un actor cu el. Ăștia-s tipi talentați în felul lor și nu-s ființe chiar detestabile. Ne-am dus acasă la regizor. Era și iubita lui acolo. Le-am văzut bebelușul, după care

ne-am suit cu toții într-o limuzină. Băutură, conversație. Concertul urma să aibă loc pe stadionul Dodger. Am ajuns cu ceva întârziere. Trupa era deja pe scenă, era un sunet bubuitor, colosal. 25.000 de spectatori. Puteai simți oarece vibrație acolo, dar n-a durat prea mult. Era destul de simplist. Presupun că versurile erau OK, dacă reușeai să le înțelegi. Probabil că vorbeau despre Cauze, Virtuți, Dragoste găsită și pierdută etc. Mulțimile au nevoie de așa ceva – antisistem, antipărinți, anticeva. Dar o trupă de staruri rock milionare ca a lor, orice-ar fi cântat, EI ERAU SISTEMUL.

După o vreme solistul a spus:

— Concertul ăsta e dedicat Lindei și lui Charles Bukowski!

25.000 de oameni au început să aplaude și să urle de parcă ar fi știut cine suntem. Te-apucă râsul.

Vedete din lumea filmului mișunau pe-acolo. Îi întâlnisem și cu alte ocazii. Asta mă îngrijora. Mă temeam să nu ne trezim cu regizori și actori pe la noi pe-acasă. Îmi displăcea Hollywoodul. Rareori mă captiva vreun film. Ce căutam eu printre oamenii ăștia? Eram oare absorbit cu forța în lumea lor? 72 de ani de luptă onestă doar ca să fiu înghițit de un loc ca ăsta?

Concertul era pe terminate, așa că l-am urmat pe regizor la barul VIP. Ne aflam printre cei aleși. Uau! Aveau mese acolo, aveau și un bar. Și celebriți. Mi-am croit drum până la bar. Băuturile erau gratis. Barmanul era un afro-american imens. Mi-am comandat de băut și i-am zis:

— După ce-o termin p-asta, mergem în spate și o dăm parte-n parte.

Barmanul a zâmbit.

— Bukowski!

— Mă știi?

— Îți citeam „Însemnările unui pervers bătrân“ în *L.A. Free Press* și *Open City*.

— Măi, să fiu al dracu'...

Am dat noroc. Cafteala se anulasă.

Linda și cu mine am stat de vorbă cu tot soiul de oameni, dar despre ce anume, nu mai știu. Mă tot întorceam la bar ca să iau cocktailuri cu votcă și lămâie. Barmanul nu se zgârcea. Îmi făcusem plinul și în limuzină. Noaptea devenea mai ușoară, trebuia doar să golesc paharele.

Când a intrat starul rock, eram pilaf, dar încă pe felie. Ne-am așezat și am vorbit, doar că nu mai știu despre ce anume. Apoi, băutura nu s-a mai dat moca. Evident, am plecat. Tot ce-mi amintesc e ce-am vorbit după. Limuzina ne-a adus înapoi, dar când să urc treptele casei, am căzut și mi-am spart capul de niște cărămizi. Tocmai pusesem pe cineva să le mute acolo. Îmi sângera capul, mă rănisem la mâna dreaptă și la spate.

Mare parte din chestiile astea le-am descoperit dimineață, când m-am ridicat din pat ca să mă piș. Era o oglindă pe-acolo. Arătam ca pe vremuri, după băutăile din baruri. Iisuse Hristoase! Am curățat niște pete de sânge, am hrănit cele 9 pisici și m-am întors în pat. Nici Linda nu se simțea prea bine. Dar măcar văzuse concertul.

Știam că n-o să mai fiu în stare să scriu vreo 3-4 zile și c-o să mai dureze încă vreo două până o să mă pot întoarce la cursele de cai.

Așa că am revenit la muzica clasică. Nu că nu m-aș fi simțit onorat și toate cele. E minunat când starurile rock îmi citesc cărțile, dar am auzit că o fac și diverși indivizi de prin pușcării și aziluri de nebuni. Nu hotărâsc eu cine-mi citește cărțile. Așa stau lucrurile.

Îmi place să stau aici, în camera asta mică de la etaj, să ascult radioul în timp ce trupul și mintea mea bătrâne își revin după evenimentele de aseară. Aici e locul meu, uite-așa. Uite-așa. Uite-așa.

21/2/1993 00:33

Am fost la curse și ploua cu găleata. Am văzut cum câștigă 7 favoriți din 9. Când se întâmplă asta n-am nici o șansă. Am urmărit orele lovite în moalele capului și m-am uitat la oameni cum își studiau foile, ziarele și formularele de curse. Mulți au plecat devreme, au luat scările rulante și au ieșit. (Se aud împușcături pe stradă în timp ce scriu. Viața revine la normal.) După vreo 4-5 curse am plecat din club și am coborât în tribune. Se vedea diferența. Mai puțini albi și mai mulți săraci, desigur. Acolo, jos, eram minoritar. Am început să merg și am simțit disperarea din aer. Ăștia erau pariori de 2 dolari. Nu pariau pe favoriți. Pariau pe cei cu șanse puține, pariuri constante, duble zilnice. Voiau să scoată bani mulți cu bani puțini și se înecau. Se înecau în ploaie. Era crunt acolo. Aveam nevoie de un hobby nou.

Cursele de cai s-au schimbat. Acum patruzeci de ani te distrăi prin locurile astea, chiar și printre pierzători. Barurile erau pline. Publicul era altul, orașul era altul, lumea era alta. Nu erau bani de aruncat pe geam, și nici atitudini de genul „ladracu'-cu-mărunțișul-ăsta” sau „las-că-ne-ntoarcem-mâine”. Țăsta era sfârșitul lumii. Haine vechi. Fețe schimonosite și amărâte. Bani de chirie. Bani din salarii de 5 dolari pe oră.

Banii șomerilor, ai imigranților ilegali. Banii hoților de buzunare, ai spărgătorilor de case, ai celor dezmoșteniți. Aerul era greu. Iar cozile erau infernale. Îi obligau pe săraci să stea la ele. Săracii erau obișnuiți cu astfel de cozi. Și toți așteptau la rând ca să le fie strivite visurile.

Ăsta era Hollywood Park, situat în districtul afro-americanilor, al latino-americanilor și al altor minorităților.

M-am întors în club, la cozile scurte. M-am pus la rând, am pariat 20 la victorie pe al doilea favorit.

— Și dumneavoastră când? m-a întrebat ăla de la casierie.

— Când ce? l-am întrebat.

— O să încasați niște bănuți.

— Într-una din zilele-astea, i-am răspuns.

M-am întors cu spatele și am plecat. Îl auzeam bombănind. Un bătrânel cu părul alb și aplecat de spate. Avea o zi proastă. Mulți angajați pariau și ei. Încercam să merg la alt casier de fiecare dată când pariam. Nu voiam să fraternizez. Muistul depășise limita. Nu era treaba lui dacă luam vreodată bani sau nu. Casierii se dădeau bine pe lângă tine când erai pe val. Se întrebau unul pe altul: „Ce-a pariat?“. Dar dacă le tăiai macaroana, se enervau. Ar trebui să gândească cu capul lor. Doar pentru că veneam acolo în fiecare zi nu însemna că sunt un parior profesionist. Sunt un scriitor profesionist. Din când în când.

Cum îmi vedeam eu așa de treaba mea, mi-a atras atenția un puști care alerga spre mine. M-am prins care-i treaba. Mi-a tăiat calea.

— Scuzați-mă, a zis, sunteți Charles Bukowski?

— Charles Darwin, i-am răspuns, după care am trecut pe lângă el.

Nu voiam s-aud nimic indiferent ce voia să-mi spună.

Am urmărit cursa și calul meu a terminat al doilea, învins de alt favorit. Pe piste proaste sau noroioase câștigă prea mulți favoriți. Nu știu de ce, dar așa se întâmplă. Am ieșit dracului de pe hipodrom și am luat-o spre casă.

Am ajuns, am pupat-o pe Linda. Am verificat căsuța poștală.

Scrisoare de respingere de la *Oxford American*. M-am uitat peste poeme. Nu erau nasoale. Bune, dar nu excepționale. O zi păguboasă pe toate fronturile. Dar eram în viață. Ne apropiam de anul 2000 și încă eram în viață, orice-ar vrea să însemne asta.

Am ieșit să mâncăm la un restaurant mexican. Se vorbea mult despre meciul de box din seara aia. Chávez împotriva lui Haugen în fața a 130.000 de persoane în Mexico City. Nu-i dădeam nici o șansă lui Haugen. Avea tupeu, dar n-avea loviturile la el. Nu știa să se miște și era cu vreo 3 ani peste vârsta optimă. Chávez îl avea la degetul mic.

În noaptea aia a fost așa cum am prezis. Chávez nici măcar nu a stat jos între runde. Abia dacă obosise. Întregul spectacol a fost de o brutalitate pură. Loviturile la corp pe care le-a prins Chávez m-au făcut să mă înfior. Era ca și cum ai fi lovit pe cineva cu barosul în coaste. Chávez s-a plictisit până la urmă și i-a dat fatala.

— Măi să fie, i-am zis nevasti-mii, am plătit ca să vedem exact ce ne așteptam să vedem.

Cineva a închis televizorul.

Măine vin în vizită japonezii să-mi ia un interviu. Una dintre cărțile mele a fost tradusă în japoneză și alta e în pregătire. Despre ce să le vorbesc? Despre cai? Despre viața care te sugrumă în penumbra tribunei? Poate doar o să pună și ei niște

întrebări. Așa ar trebui. Sunt scriitor, nu-i așa? Ce aiurea sună, dar toată lumea trebuie să fie cineva! Om al străzii, celebritate, gay, nebun, orice. Dacă se mai întâmplă vreodată să câștige 7 favoriți din 9 curse, o să-mi schimb hobbyul. Jogging. Vizite la muzeu. Pictură cu degetele. Șah. Ce dracu', toate-s la fel de stupide.

27/2/1993 00:56

Căpitanul e dus cu pluta și marinarii au fugit cu vasul.

De ce sunt atât de puțini oameni interesați? Din atâtea milioane, de ce sunt atât de puțini? Chiar trebuie să trăim cu specia asta monotonă și plictisitoare? Pare că singura ei formă de acțiune e Violența. La asta e foarte bună. Excelează. Înflorește de-a dreptul. Flori de căcat care ne împrumut șansele. Problema e că trebuie să continui să interacționez cu unii membri ai acestei specii. Asta dacă vreau să se mai aprindă luminile sau să-mi repar calculatorul ăsta, dacă vreau să trag apa la toaletă, să cumpăr un cauciuc nou, să-mi scot un dinte sau să mă operez, trebuie să continui să interacționez cu ei. Am nevoie de căcănari ca să-mi satisfac nevoile de bază, chiar dacă ei mă îngrozesc. Iar „a îngrozi” e un verb amabil.

Mă zgârie pe conștiință cu eșecurile lor în domenii vitale. De exemplu, în fiecare zi, în drum spre hipodrom, butonez la radio pe diferite posturi ca să găsesc niște muzică cât de cât acceptabilă. Dar toată muzica e proastă, plată, lipsită de viață, afonă, apatică. Și totuși, unele dintre aceste piese se vând în milioane de exemplare și creatorii lor se consideră adevărați Artiști. E oribil, bale împrumutate care pătrund în mințile tinerilor. Lor le place. Doamne, Dumnezeule, dă-le căcat și ei o să-l

înghită pe tot. N-au discernământ? Au probleme cu auzul? Nu simt de nici un fel diluarea, râncezimea?

Nu pot să cred că nu dau de nimic. Butonez în căutare de posturi. Am mașina asta de mai puțin de un an, dar vopsea neagră de pe butonul radioului s-a luat de tot. E alb ca fildeșul și se holbează la mine.

Ei bine, da, există muzică clasică. Trebuie să mă mulțumesc într-un final cu asta. Dar știu că muzica clasică e mereu acolo pentru mine. O ascult câte 3-4 ore pe noapte. Dar tot încerc să caut și altă muzică. Doar că nu-i de găsit. Ar trebui să se găsească. Chestia asta mă răvășește. Am fost trași pe sfoară. Gândește-te la toți oamenii din ziua de azi care n-au ascultat niciodată muzică bună. Nu e de mirare că le pică fețele, nu e de mirare că ucid fără minte, nu e de mirare că n-au inimă.

Bun, și ce pot eu să fac? Nimic.

Filmele sunt la fel de nașpa. Ascult sau citesc recenziile criticilor. Un film extraordinar, zic ei. Și mă duc să-l văd. Și stau acolo și mă simt ca ultimul prost, mă simt jefuit, tras pe sfoară. Pot să intuiesc fiecare scenă înainte să ruleze. Iar motivațiile evidente ale personajelor, ce le determină să acționeze, ce-și doresc, ce e important pentru ele e atât de infantil și de jalnic, atât de greșos și de plictisitor. Scenele de dragoste sunt exasperante, prăfuite ca o pălărie roasă de molii, bale prețioase.

Sunt de părere că majoritatea oamenilor văd prea multe filme. Criticii mai mult ca sigur. Când zic că un film e fabulos, se referă la faptul că e fabulos în comparație cu alte filme pe care le-au văzut. Și-au pierdut perspectiva. Sunt bătuciți de noi și noi filme. Habar n-au la ce se uită, sunt pierduți în avalanșă. Au uitat ce e cu adevărat putred fiindcă asta e tot ce văd.

Și să nu mai vorbim despre televiziune.

Dar ca scriitor... Da' oare sunt așa ceva? Ce să zic? Ca scriitor am dificultăți în a citi alte scrieri. Pur și simplu nu găsesc nimic acolo. În primul rând, n-au nici cea mai vagă idee cum să pună o frază pe hârtie. E de-ajuns să te uiți la pagini de la distanță ca să te-apuce plictiseala. Și când te apleci asupra textului, te apucă o tristețe și mai mare. N-are ritm. Nu-i nimic surprinzător sau proaspăt. Nu-i nici un risc, nici o scânteie, nici o esență. Ce naiba fac ăștia acolo? Pare treabă grea. Nu-i de mirare că mulți scriitori mărturisesc că scrisul doare. Pot să-nțeleg asta.

Uneori, când mă apuc de scris și nu iese nimic bun, mă ocup cu alte chestii. Am turnat vin pe pagini, am făcut găuri în ele cu chibrituri aprinse.

— Ce faci ACOLO? Miroase a fum!

— Nimic, e-n regulă, iubito, nu te panica...

Odată mi-a luat foc coșul de gunoi și l-am scos repede pe balcon. Am turnat bere peste el.

De dragul scrisului meu, îmi place să mă uit la meciuri de box. Urmăresc scurtele de stânga, directele de dreapta, croșeele de stânga, upercuturile, contraloviturile. Îmi place să-i văd cum intră în ring, cum ies din peisaj. E ceva de învățat de acolo, ceva de aplicat în arta scrisului, la felul de a scrie. N-ai decât o șansă, apoi totul e pierdut. Paginile rămân goale. Poți să le pui pe foc.

Muzica clasică, trabucurile, calculatorul fac scrisul să danseze, să urle, să se hlizească. O viață de coșmar ajută și ea.

De fiecare dată când merg la hipodrom sunt conștient că timpul meu se duce pe apa sâmbetei. Dar noaptea rămâne a mea. Ce fac alți scriitori? Stau în fața oglinzii și își admiră lobiile urechilor? Și apoi scriu despre ei. Sau despre mamele lor. Sau despre cum să Salvezi Lumea. Dacă mă întrebi pe mine, ar

putea s-o salveze dacă s-ar opri din scris plicticoșeniile alea. Bălelile alea subțiri și obosite. Opriți-vă! Opriți-vă! Opriți-vă! Am nevoie de ceva de citit. Nu mai există cărți bune? Nu cred. Dacă dai peste ceva, zi-mi și mie. Sau mai bine nu! Știu deja: e ceva scris de tine. Las-o baltă. Mai bine du-te și te cacă.

Mi-aduc aminte de o scrisoare lungă și furioasă. Un tip mi-a zis că n-am nici un drept să spun că nu-mi place Shakespeare. Prea mulți tineri m-ar crede pe cuvânt și nu s-ar mai obosi să-l citească. N-am nici un drept să-mi asum o astfel de poziție. Și o tot ținea langa cu chestia asta. Nu i-am răspuns. Dar o voi face aici.

Du-te, mă, în pula mea! Nici Tolstoi nu-mi place!